

Tabel comparativ al versiunii II a proiectului de Ordin pentru aprobarea Regulilor generale privind piața centralizată de gaze naturale

Prevederi ale proiectului de ordin propus de ANRE – versiunea II	Propuneri și observații ale participanților la procesul de consultare publică + <u>Justificarea</u> propunerilor și observațiilor formulate
Având în vedere prevederile art. 99 lit. d) și ale art. 177 alin. (3 ¹¹) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare,	
în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul ordin	
Art. 1 - Se aprobă Regulile generale privind piața centralizată de gaze naturale, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.	Art. 1 - Se aprobă Regulile generale privind piața centralizată de gaze naturale pentru produse standardizate , prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin. <i>Justificare:</i> Având în vedere faptul că pe piețele centralizate se pot încheia și contracte non-standard, iar regulile de față se aplică produselor standardizate, propunem clarificarea reglementării în sensul specificării faptului că aceasta se aplică produselor standard. <i>(ENGIE Romania)</i> <i>General Comment:</i> The General Rules of the Centralized Gas Market Operator need to be in line with the requirements of the EU gas regulation e.g. Reg. No. 312/2014 (BAL NC). <i>(PEGAS CEGH)</i>

Art. 2 - (1) În termen de maximum 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial a prezentului ordin, fiecare titular al licenței de administrare a pieței centralizate are obligația de a transmite Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, spre aprobare, o listă a produselor standardizate care urmează să fie tranzacționate în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt și în cadrul pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung, definite în anexa la prezentul ordin, administrate de către aceștia.

General Comment: Art. 2 Area of Application:

- We are not aware of any national energy regulator in the EU approving the terms and conditions of contracts for trading in a national gas market (as foreseen in the draft, by way of a list of standardized marketable products). Please see also our comment below to Art. 2 (2).
- The foreseen process and requirements could be an impediment for the creation of competition in the market and hence for liquidity, as the majority of derivatives (medium - to long term contracts) are traded as the difference to more liquid markets (usually to hedge their company risks). **(PEGAS CEGH)**

~~Art. 2 - (1) În termen de maximum 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial a prezentului ordin, Fiecare titular al licenței de administrare a pieței centralizate are obligația de a transmite Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, spre aprobare, o listă a produselor standardizate care urmează să fie tranzacționate în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt și în cadrul pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung, definite în anexa la prezentul ordin, administrate de către aceștia,~~ **cu cel puțin 30 de zile înainte de începerea tranzacționării produselor supuse aprobării.** **Justificare:** Având în vedere termenul de depunere a listei de produse standardizate raportat la publicarea în MO a ordinului, va fi imposibil pentru orice nou operator de piață să depună o astfel de listă, astfel încât orice entitate care are intenția de a deveni operator de piață în România va fi discriminată în raport cu operatorii deja existenți. Considerăm că o atitudine nediscriminatorie este necesară și în aceasta privință (având în vedere și pozițiile anterioare exprimate pe această temă inclusiv de CE).

Considerăm că raportarea momentului depunerii listei de produse standardizate la momentul începerii tranzacționării respectivelor produse satisface este adecvată atât în ceea ce privește eventualele noi operatori de piață cât și în raport cu propunerile pe care dorim să le facem în continuare cu privire la clasificarea pietelor. **(SNGN Romgaz)**

Art. 2 - (1) În termen de maximum 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial a prezentului ordin, fiecare titular al licenței de administrare a pieței centralizate are obligația de a transmite Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, spre aprobare, o listă a produselor standardizate **și/sau nestandardizate** care urmează să fie tranzacționate în cadrul

	<p>pieței produselor standardizate pe termen scurt și, în cadrul pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung și în cadrul pieței produselor “Over-the-counter” (OTC), definite în anexa la prezentul ordin, administrate de către aceștia. <i>Justificare: În opinia OPCOM inclusiv pentru produsele nestandardizate sau cele standardizate care nu au ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT este necesară stabilirea unui cadru de tranzacționare specific printr-o piață centralizată anume proiectată și implemntată în baza unor reguli specifice aprobate și avizate de către ANRE. (OPCOM)</i></p> <p><i>Propunere generală:</i> Propunem ca să nu fie eliminate prevederile legate de piața produselor „Over the counter” (OTC), considerând că nu trebuie eliminată în noua versiune. (ELCEN)</p> <p>Art. 2 - (1) În termen de maximum 30 15 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial a prezentului ordin, fiecare titular al licenței de administrare a pieței centralizate are obligația de a transmite Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, spre aprobare, o listă a produselor standardizate care urmează să fie tranzacționate în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt și în cadrul pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung, definite în anexa la prezentul ordin, administrate de către aceștia. <i>Justificare: Apreciam ca fiind mai potrivit un termen mai scurt. (E.ON Energie România)</i></p> <p>Art. 2 - (1) În termen de maximum 30 10 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial a prezentului ordin, fiecare titular al licenței de administrare a pieței centralizate are obligația de a transmite Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, spre aprobare, o listă a produselor standardizate care urmează să fie tranzacționate în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt și în cadrul pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung, definite în anexa la prezentul ordin, administrate de către aceștia. <i>Justificare: Pentru operativitate, propunem un termen mai scurt pentru pregătirea listei propuse. (ENGIE Romania)</i></p>
(2) Lista centralizată a produselor standardizate tranzacționabile în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt și în cadrul pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung aprobată, în conformitate cu prevederile alin. (1),	(2) Lista centralizată a produselor standardizate tranzacționabile în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt și în cadrul pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung aprobată pentru fiecare dintre titularii licențelor de administrare a pietelor centralizate , în conformitate cu prevederile alin. (1), prin decizie a președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, poate fi actualizată la solicitarea oricărui dintre

<p>prin decizie a președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, poate fi actualizată la solicitarea oricăruia dintre titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate.</p>	<p>respectivului titularii de licențelor de administrare a piețelor centralizate. <i>Justificare:</i> In opinia noastră, având în vedere ca operatorii de piața centralizată vor avea regulamente și proceduri proprii de tranzacționare, produsele tranzacționabile pe platformele fiecăruia dintre acestia vor putea diferi, astfel încât considerăm oportun a lăsa la latitudinea acestora lista produselor standardizate aferenta fiecărei piețe administrate de ei. Mai mult, având în vedere considerentele de liberă concurență între acestia, poate fi chiar necesară o diferențiere între produsele standard tranzacționabile pe respectivele piețe. Astfel, participanții vor avea libertatea de a alege produsele care le sunt adecvate la un moment dat (cu creșterea cantității tranzacționate dar și a „churn rate” care reprezintă principalul indicator de maturitate a unei piețe). De asemenea, poate apărea o „specializare” pe diferite tipuri de produse a diferitelor operatori. <i>(SNGN Romgaz)</i></p> <p>(2) Lista centralizată a produselor standardizate și/sau nestandardizate tranzacționabile în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt și, în cadrul pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung și în cadrul pieței produselor “Over-the-counter” (OTC) aprobată, în conformitate cu prevederile alin. (1), prin decizie a președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, poate fi actualizată la solicitarea oricăruia dintre titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate. <i>(OPCOM)</i></p>
<p>Art. 3 - (1) În termen de maximum 60 de zile de la data aprobării listei centralizate a produselor standardizate tranzacționabile în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt și în cadrul pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung, titularii licențelor de administrare a pieței centralizate au obligația de a transmite Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, spre aprobare, regulamentele proprii privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale revizuite în conformitate cu prevederile prezentului ordin.</p>	<p>Art. 3 - (1) În termen de maximum 60 de zile de la data aprobării listei centralizate a produselor standardizate tranzacționabile în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt și în cadrul pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung, titularii licențelor de administrare a pieței centralizate au obligația de a transmite Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, spre aprobare, regulamentele proprii privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale revizuite în conformitate cu prevederile prezentului ordin. <i>Justificare:</i> A se vedea cele de mai sus pe aceasta temă. <i>(SNGN Romgaz)</i></p> <p>Art. 3 - (1) În termen de maximum 60 de zile de la data aprobării listei centralizate a produselor standardizate și/sau nestandardizate tranzacționabile în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt și, în cadrul pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung și în cadrul pieței produselor “Over-the-counter” (OTC), titularii licențelor de administrare a pieței</p>

centralizate au obligația de a transmite Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, spre aprobare, regulamentele proprii privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale revizuite în conformitate cu prevederile prezentului ordin.

(OPCOM)

Art. 3 - (1) În termen de maximum ~~60~~ **30** de zile de la data aprobării listei centralizate a produselor standardizate tranzacționabile în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt și în cadrul pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung, titularii licențelor de administrare a pieței centralizate au obligația de a transmite Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, spre aprobare, regulamentele proprii privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale revizuite în conformitate cu prevederile prezentului ordin. **Justificare:** *Apreciem ca fiind mai potrivit un termen mai scurt.*

(E.ON Energie România) (ENGIE Romania)

Art. 3 - (1) În termen de maximum 60 de zile de la data aprobării listei centralizate a produselor standardizate tranzacționabile în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt și în cadrul pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung, titularii licențelor de administrare a pieței centralizate au obligația de a transmite Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, spre aprobare, regulamentele proprii privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale revizuite în conformitate cu prevederile prezentului ordin. **Înainte de aprobarea de către ANRE a acestor regulamente, acestea vor fi publicate pe site-ul ANRE pentru dezbatere publică, pentru a putea fi transmise punctele de vedere de către participanții la piață.** **Justificare:** *Facem propunerea deoarece regulamentele proprii privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale implica drepturi și obligații pentru participanții la piață. Considerăm că este necesar, ca acestea să fie supuse dezbaterii publice de către ANRE, anterior aprobării, astfel încât părțile implicate să aibă posibilitatea de a comunica punctul de vedere.* **(DELGAZ Grid)**

Propunere generală: Art. 3 prevede dreptul operatorilor PC de a selecta produsele pe care doresc să le ofere în cadrul segmentelor de piață PC. Aceasta poate conduce la situația în care o selecție insuficientă de produse este oferită de operatorii PC, în timp ce participanții la piață au obligația legală de a încheia tranzacții pe piețele centralizate. Noi propunem în continuare

	că ar trebui să existe o obligație a operatorilor PC în temeiul regulilor PC de a oferi un set minim de produse în cadrul fiecărui segment de piață PC. (<i>EXXONMobil</i>)
(2) Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 51/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) - S.A., cu modificările și completările ulterioare, și Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 54/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale administrată de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A. rămân în vigoare până la data de 1 ianuarie 2019.	(2) Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 51/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) - S.A., cu modificările și completările ulterioare, și Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 54/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale administrată de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A. rămân în vigoare până la data de 1 ianuarie 2019 octombrie 2018 . <i>Justificare:</i> propunem un termen mai scurt pentru adoptarea reglementării, astfel încât modificările să fie corelate și cu anul gazier. (<i>ENGIE Romania</i>)
Art. 4. – Prevederile art. 1 se aplică începând cu data de 1 ianuarie 2019.	Art. 4. – Prevederile art. 1 se aplică începând cu data de 1 ianuarie 2019 octombrie 2018 . <i>Justificare:</i> propunem un termen mai scurt pentru adoptarea reglementării, astfel încât modificările să fie corelate și cu anul gazier. (<i>ENGIE Romania</i>)
Art. 5. - Titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate, participanții la piețele centralizate și direcțiile de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.	
Art. 6. - La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei	

nr. 50/2013 pentru aprobarea Regulilor generale privind piața centralizată de gaze naturale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 436 din 17 iulie 2013.	
Art. 7. - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.	
ANEXĂ Reguli generale privind piața centralizată de gaze naturale	<div style="text-align: right;">ANEXĂ</div> <p style="text-align: center;">Reguli generale privind piața centralizată de gaze naturale pentru produse standardizate</p> <p><i>Justificare:</i> Având în vedere faptul că pe piețele centralizate se pot încheia și contracte non-standard, iar regulile de față se aplică produselor standardizate, propunem clarificarea reglementării în sensul specificării faptului că aceasta se aplică produselor standard. <i>(ENGIE România) (E.ON Energie România)</i></p>
Capitolul I - Dispoziții generale Art. 1 – Scopul prezentelor reguli este de a stabili principiile și cerințele legale care se aplică pe piețele centralizate de gaze naturale, în scopul tranzacționării gazelor naturale ca marfă în condiții concurențiale și în mod transparent, public și nediscriminatoriu.	Capitolul I - Dispoziții generale Art. 1 – Scopul prezentelor reguli este de a stabili principiile și cerințele legale care se aplică pe piețele centralizate de gaze naturale, în scopul tranzacționării gazelor naturale ca marfă în condiții concurențiale și în mod transparent, public și nediscriminatoriu. <i>Justificare:</i> Avand in vedere punctul de livrare (PVT) pentru produsele standardizate, pretul va include si tarife (de transport si/sau inmagazinare, dupa caz) raportate ca atare in conformitate cu reglementarile in vigoare. <i>(SNGN Romgaz)</i>
Art. 2 – (1) Piața centralizată de gaze naturale din România cuprinde următoarele segmente: <ul style="list-style-type: none"> a) Piața produselor standardizate pe termen scurt; b) Piața produselor standardizate pe termen mediu și lung; 	Art. 2 – (1) Piața centralizată de gaze naturale pentru produse standardizate din România cuprinde următoarele segmente: <ul style="list-style-type: none"> a) Piața produselor standardizate pe termen scurt; b) Piața produselor standardizate pe termen mediu și lung; <p><i>Justificare:</i> Având în vedere faptul că pe piețele centralizate se pot încheia și contracte non-standard, iar regulile de față se aplică produselor standardizate, propunem clarificarea reglementării în sensul specificării faptului că aceasta se aplică produselor standard. <i>(ENGIE România) (E.ON Energie România)</i></p> Art. 2 – (1) Piața centralizată de gaze naturale din România cuprinde următoarele segmente:

- a) Piața produselor standardizate pe termen scurt;
- b) Piața produselor standardizate pe termen mediu și lung;
- c) Piața produselor “Over-the-counter” (OTC).

Justificare: În opinia OPCOM inclusiv pentru produsele nestandardizate sau cele standardizate care nu au ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT este necesară stabilirea unui cadru de tranzacționare specific printr-o piață centralizată anume proiectată și implementată în baza unor reguli specifice aprobate și avizate de către ANRE. (OPCOM)

Art. 2 – (1) Piața centralizată de gaze naturale din România cuprinde următoarele segmente:

- a) Piața Bursiera a produselor standardizate pe termen scurt;
- b) Piața produselor nestandardizate pe termen mediu și lung;

(2) Piața Bursiera a produselor standardizate de gaze naturale din România cuprinde următoarele segmente:

- a) Piața produselor standardizate pe termen scurt;
- b) Piața produselor standardizate pe termen mediu și lung;

Justificare: Avand in vedere prevederile OUG 64/2016 si a actelor normative subsecvente prin care se stabilesc obligatiile de tranzactionare, precum si stadiul incipient al pietelor standardizate in Romania, propunem ca piata produselor nestandardizate sa ramana inclusa in piata centralizata.

OUG 64/2016 stabileste la nivel de principiu criteriile de transparenta si nediscriminare, astfel incat excluderea din cadrul pietelor centralizate a unor platforme de tranzactionare care indeplinesc aceste conditii ar putea constitui o forma de restrangere prin act normativ de putere inferioara a unor prevederi legale. In aceasta privinta, aliniatul 3¹¹ din OUG 64/2016 care constituie temeiul emiterii prezentului ordin face referire tocmai la conditii de concurenta, nediscriminare si transparenta, astfel incat o platforma de tranzactionare contracte nestandardizate nu ar trebui sa fie exclusa din piata centralizata.

In opinia noastra, in cazul in care se pastreaza in cadrul pietei centralizate doar pietele contractelor standardizate si in conditiile in care, pana la data intrarii in vigoare a prezentului ordin, exista posibilitatea teoretica ca cea mai mare parte a cantitatilor aferente urmatoarei perioade avuta in vedere de obligatia de tranzactionare (anul 2019) sa fi fost deja contractate,

	<p>ar fi necesara modificarea/abrogarea prevederilor privind obligatia de tranzactionare din OUG 64/2016 si actele normative subsecvente (HG de stabilire a cotelor de tranzactionare). (SNGN Romgaz)</p> <p>General Comment: The definition of the products tradable on the centralized gas market shall be in full compliance with the applicable MiFID requirements. (PEGAS CEGH)</p> <p>Propunere generală: Propunem ca să nu fie eliminate prevederile legate de piața produselor „Over the counter” (OTC), considerând că nu trebuie eliminată în noua versiune.</p> <p>Considerăm că participanții la piața de gaze trebuie să aibă libertatea de a negocia contracte bilaterale astfel încât fiecare parte să își acopere necesitățile.</p> <p>Considerăm că motivația eliminării acestei piețe din cadrul pieței centralizate de gaze naturale, exprimată în Nota de prezentare a noii versiuni și anume că „în conformitate cu prevederile art. 177 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare, piața angro de gaze funcționează, în afara tranzacțiilor pe piețe centralizate” nu este corectă.</p> <p>În Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 se precizează la art. 177 al. (2) că:</p> <p>„(2) Piața concurențială angro funcționează pe bază de:</p> <p style="padding-left: 40px;">a) contracte bilaterale între operatorii economici din domeniul gazelor naturale;</p> <p style="padding-left: 40px;">b) tranzacții pe piețe centralizate, administrate de către operatorul pieței de gaze naturale sau operatorul pieței de echilibrare, după caz;</p> <p style="padding-left: 40px;">c) alte tipuri de tranzacții sau contracte.”</p> <p>Deci este specificat clar că piața angro funcționează pe bază de tranzacții pe piețe centralizate. Trebuie menționat că și în piața de energie electrică operată de OPCOM, există Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică (PC-OTC). (ELCEN)</p>
(2) Piața produselor standardizate pe termen scurt reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale în baza unor tranzacții cu executare imediată, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în Punctul Virtual de Tranzacționare (denumit în continuare “PVT”), pe	(2) Piața produselor standardizate pe termen scurt reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale în baza unor tranzacții cu executare imediată, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în Punctul Virtual de Tranzacționare (denumit în continuare “PVT”), pe baza raportului de tranzacționare, asupra unor cantități de gaze naturale ce urmează a fi livrate în PVT, în profil orar constant, în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere în curs la data încheierii tranzacției sau în ziua gazieră următoare datei încheierii tranzacției

<p>baza raportului de tranzacționare, asupra unor cantități de gaze naturale ce urmează a fi livrate în PVT, în profil orar constant, în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere în curs la data încheierii tranzacției sau în ziua gazieră următoare datei încheierii tranzacției.</p>	<p>sau în următoarele zile gaziere în cazul în care acestea sunt zile nelucratoare legale. Justificare: Consideram necesara includerea in aceeasi piata pe termen scurt, spot (cu incepere imediata sau in ziua urmatoare a livrarilor) si a produselor cu livrare in week-end sau zile nelucratoare legale cu conditia ca termenul de incepere a livrarilor sa fie indeplinit. Spre exemplu, sa fie posibila tranzactionarea unui produs pentru week-end in ziua de vineri. In aceasta situatie, intr-o zi de vineri vor putea fi tranzactionare atat contracte pentru sambata cat si pentru week-end. Beneficiile participantilor la piata ar consta in reducerea costurilor aferente acestei activitati si posibilitatea asigurarii cantitatilor intr-o maniera economica, fara a prejudicia caracterul „spot” al tranzactiilor. (SNGN Romgaz)</p> <p>Observație generală: <u>Considerăm că ar trebui revizuită definițiile piețelor produselor standardizate atât pe termen scurt cât și pe termen mediu sau lung.</u></p> <p>În forma actuală a definiției, dreptul de proprietate se transferă „pe baza încheierii tranzacției”. Considerăm că transferul dreptului de proprietate se efectuează odată cu punerea la dispoziție a gazelor de către vânzător. Astfel dacă se încheie un contract pentru produsul standard „luna gaizeră”, prin care vânzătorul se obligă să livreze zilnic o cantitate de gaze naturale, transferul de proprietate asupra întregii cantități lunare nu se efectuează odată cu încheierea raportului de tranzacționare, ci în fiecare zi, după ce cantitatea zilnică de gaze a fost pusă de vânzător la dispoziția cumpărătorului. Există posibilitatea ca vânzătorul să nu își îndeplinească într-o zi obligația de livrare și în acest caz dreptul de proprietate asupra respectivei cantități zilnică rămâne la vânzător, nu se transferă la cumpărător.</p> <p>Aceeași situație poate apare și în cazul unei tranzacții pentru ziua următoare, dacă vânzătorul nu livrează cantitatea contractată, nu se efectuează transferul de proprietate, chiar dacă în ziua anterioară s-a încheiat tranzacția și raportul de tranzacționare. (ELCEN)</p> <p>(2) Piața produselor standardizate pe termen scurt reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale în baza unor tranzacții cu executare imediată, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în Punctul Virtual de Tranzacționare (denumit în continuare “PVT”), raportului de tranzacționare pe baza confirmării de către OTS , asupra unor cantități de gaze naturale ce urmează a fi livrate în PVT, în profil orar constant, în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere în curs la data încheierii tranzacției sau în ziua gazieră următoare datei</p>
--	--

	<p>încheierii tranzacției. Justificare: Pentru corelare cu Documentul de concept, transferul dreptului de proprietate are loc în momentul confirmării de către OTS. Deoarece discutăm de gaz aflat în interiorul sistemului de transport, și perioada de echilibrare este zilnică, și transferul dreptului de proprietate are loc în PVT, atunci momentul este cel al confirmării de către OTS, acesta fiind de fapt serviciul de transfer de titlu oferit în PVT de către OTS.</p> <p>De asemenea, deoarece în România, în prezent, operatorii platformelor de tranzacționare nu lucrează în week-end, vă rugăm să aveți în vedere situațiile în care, pe perioada de week-end:</p> <ul style="list-style-type: none"> - produsele standardizate pe termen scurt au durata de 2 zile; - produsele standardizate pe termen mediu și lung au durata de minim 4 zile, <p>până la asigurarea de către respectivii operatori a disponibilității platformelor de tranzacționare 24 de ore/zi, 7 zile pe săptămână, conform art. 7(1) lit. i). (SNTGN Transgaz)</p> <p>Observație generală: Similar cu prevederile alin (3) trebuie completat cu sintagma „în baza unor contracte standard de vânzare – cumpărare.” _(Consiliul Concurenței)</p>
<p>(3) Piața produselor standardizate pe termen mediu și lung reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale în baza unor contracte standard de vânzare-cumpărare cu termen suspensiv de executare, dar nu mai puțin de 2 (două) zile calendaristice de la data încheierii tranzacției, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT, pe baza raportului de tranzacționare, asupra unor cantități de gaze naturale ce urmează a fi livrate în PVT, în profil zilnic constant, pentru o perioadă de timp mai mare de o zi gazieră.</p>	<p>(3) Piața produselor standardizate pe termen mediu și lung reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale în baza unor contracte standard de vânzare-cumpărare cu termen suspensiv de executare, dar nu mai puțin de 2 (două) zile lucratoare de la data încheierii tranzacției, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT, pe baza raportului de tranzacționare, asupra unor cantități de gaze naturale ce urmează a fi livrate în PVT, în profil zilnic constant, pentru o perioadă de timp mai mare de o zi gazieră. Justificare: Propunem modificarea pentru a asigura posibilitatile de plata avans sau constituire de garanții de plata pentru contractele încheiate direct între participanți, prin coroborare cu normele privind operațiunile bancare. (SNGN Romgaz)</p> <p>(3) Piața produselor standardizate pe termen mediu și lung reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale în baza unor contracte standard de vânzare-cumpărare cu termen suspensiv de executare, dar nu mai puțin de 2 (două) zile calendaristice de la data încheierii tranzacției, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT, pe baza raportului de tranzacționare confirmării de către OTS, asupra unor cantități de gaze naturale ce urmează a fi livrate în PVT, în profil zilnic constant, pentru o perioadă de timp mai mare de o zi gazieră.</p>

	<p>Justificare: Pentru corelare cu Documentul de concept, transferul dreptului de proprietate are loc în momentul confirmării de către OTS. Deoarece discutăm de gaz aflat în interiorul sistemului de transport, și perioada de echilibrare este zilnică, și transferul dreptului de proprietate are loc în PVT, atunci momentul este cel al confirmării de către OTS, acesta fiind de fapt serviciul de transfer de titlu oferit în PVT de către OTS.</p> <p>De asemenea, deoarece în România, în prezent, operatorii platformelor de tranzacționare nu lucrează în week-end, vă rugăm să aveți în vedere situațiile în care, pe perioada de week-end:</p> <ul style="list-style-type: none"> - produsele standardizate pe termen scurt au durata de 2 zile; - produsele standardizate pe termen mediu și lung au durata de minim 4 zile, <p>până la asigurarea de către respectivii operatori a disponibilității platformelor de tranzacționare 24 de ore/zi, 7 zile pe săptămână, conform art. 7(1) lit. i). (SNTGN Transgaz)</p> <p>...în PVT sau în alt punct desemnat de initiator...</p> <p>Justificare: Consideram ca se pot tranzactiona produse standardizate si in alte puncte fara a impiedica principiile acestui regulament, asa cum initial prevedea acest regulament. (VITOL GAS and POWER)</p>
	<p>(4) Piața produselor “Over-the-counter” (OTC) reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale în baza unor contracte standard/nestandard de vânzare-cumpărare cu termen suspensiv de executare, dar nu mai puțin de 2 (două) zile calendaristice de la data încheierii tranzacției, în orice tip de profil de livrare, pentru o perioadă de timp mai mare de o zi gazieră. (OPCOM)</p>
<p>Art. 3 – Titularii licenței de administrare a pieței centralizate organizează și administrează în condiții de transparență, obiectivitate și nediscriminare tranzacțiile derulate în cadrul segmentelor pieței centralizate de gaze naturale prevăzute la art. 2 în care doresc să își desfășoare activitatea.</p>	
<p>Art. 4 - Tranzacțiile în cadrul oricărui segment al pieței centralizate de gaze naturale prevăzut la art.</p>	

<p>2 se efectuează în conformitate cu prevederile regulamentului propriu al fiecărui titular de licență de administrare a pieței centralizate privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale, act administrativ care se aprobă prin ordin de către președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare ANRE.</p>	
<p>Art. 5 – La elaborarea regulamentului propriu privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale, fiecare titular al licenței de administrare a pieței centralizate urmărește respectarea principiilor/cerințelor specifice fiecărui segment al pieței centralizate de gaze naturale în cadrul căruia își propune să își desfășoare activitatea, prevăzute la art. 6 – 8.</p>	<p>La elaborarea regulamentului propriu privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale bursiera a contractelor standardizate, fiecare titular al licenței de administrare a pieței centralizate urmărește respectarea principiilor/cerințelor specifice fiecărui segment al pieței centralizate de gaze naturale în cadrul căruia își propune să își desfășoare activitatea, prevăzute la art. 6 – 8. <i>Justificare: avand in vedere propunerea de mai sus ca piata contractelor nestandardizate sa nu fie excluse din piata centralizata, regulamentele aplicabile acestora ar trebui sa ramana in vigoare, iar noile regulamente sa fie necesare doar pentru piata bursiera a contractelor standardizate. (SNGN Romgaz)</i></p> <p><i>Propunere generală: We believe that the articles describing the requirements towards the market operator’s regulation establishing a framework for trading should also include a minimum set of products that need to be offered in both market segments. A narrow set of products on offer may prevent market participants from fulfilling the obligation to trade at a centralised market. (EFET)</i></p>
<p>Art. 6 – (1) Pe piața produselor standardizate pe termen scurt, fie operatorul pieței centralizate, fie o terță parte desemnată de către acesta, își asumă rolul de contraparte în cadrul tuturor tranzacțiilor încheiate. Executarea tranzacțiilor încheiate este garantată de către contraparte, fie direct, fie prin intermediul unei terțe părți, în condițiile legii; participarea efectivă la tranzacționare este permisă</p>	<p>Art. 6 – (1) Pe piața produselor standardizate pe termen scurt este numit fie operatorul pieței centralizate, fie o terță parte contraparte centrală, în conformitate cu Regulamentul 648/2012 / UE, care își asumă rolul de contraparte în tranzacțiile încheiate. <i>Propunere generală: Numirea contrapărților centrale ca furnizori de servicii de garanții financiare ar avea ca rezultat dispoziții mai transparente și ar oferi o bază solidă pentru prezența contrapărților centrale pe piață. (KELER)</i></p> <p><i>Observație generală: Considerăm că este o neconcordanță în formularea Art. 6 care astfel va trebui reformulat. Pe de o parte se spune că „fie operatorul pieței centralizate, fie o terță parte</i></p>

<p>în limita garanțiilor existente la începutul zilei de tranzacționare, respectiv a garanțiilor actualizate în cursul zilei de tranzacționare în funcție de tranzacțiile încheiate/garanțiile suplimentare constituite în cursul zilei, în favoarea contrapartii/tertei parti care asigura garantarea.</p>	<p><i>desemnată de către acesta, își asumă rolul de contraparte” iar apoi se menționează că „executarea tranzacțiilor încheiate este garantată de către contraparte, fie direct, fie prin intermediul unei terțe părți”.</i> Astfel se poate înțelege că dacă o terță parte este desemnată de operatorul pieței centralizate să își asume rolul de contraparte ea poate delega garantarea executării tranzacțiilor unei alte terțe părți. (ELCEN)</p> <p>General Comment: The counter party risk management (i.e. clearing) should be homogenous with EU standards in order to avoid double standards as far as possible for different types of traded products / trading venues.</p> <p><u>It is not advisable that holder(s) of the centralized market management license (or a third party designated by it) act as a clearing service provider,</u> since in established EU gas trading practice certain clearing models exist that are accepted by market participants and that meet the EU regulatory requirements (EMIR Regulation).</p> <p>Any additional / new requirements (like clearing by the centralized gas market operator) may pose a significant obstacle to the established trading and clearing practice and might have a severe negative impact on trading due to additional costs (both for market participants and end-consumers), processes / financial requirements on the side of traders that are not yet implemented / foreseen. (PEGAS CEGH)</p> <p>Observație generală: Contrapartea ar trebuie sa-si poata stabili o white list a contrapartilor cu care poate face tranzactia avand in vedere propriile criterii de creditare și de conformitate. (VITOL GAS and POWER)</p>
<p>(2) Pe piața produselor standardizate pe termen mediu și lung se pot încheia tranzacții fie direct între participanți, fie prin intermediul unei contrapărți, care poate fi fie operatorul pieței centralizate, fie o terță parte desemnată de acesta. Executarea tranzacțiilor încheiate este garantată după cum urmează:</p> <p>a) în cazul produselor tranzacționate prin mecanismul cu contraparte, de către contraparte, în</p>	<p>(2) Pe piața produselor standardizate pe termen mediu și lung, tranzacțiile pot fi încheiate fie direct între participanți, fie prin intermediul unei contrapărți, care poate fi fie operatorul pieței centralizate, fie o terță parte desemnată de acesta. contraparte centrală pe care o numesc, conform Regulamentului 648/2012 / UE. Propunere generală: Numirea contrapărților centrale ca furnizori de servicii de garanții financiare ar avea ca rezultat dispoziții mai transparente și ar oferi o bază solidă pentru prezența contrapărților centrale pe piață. (KELER)</p> <p>General Comment: The inclusion of bilaterally traded contracts into the rules the CGOM is de-facto widening of the scope of the trading platform beyond its normal service functions. The trades as defined under letter b are Over the Counter (OTC) Transactions.</p>

<p>conformitate cu regulile specifice ale acesteia, în condițiile legii;</p> <p>b) în cazul produselor tranzacționate direct între participanți, prin intermediul clauzelor privind garanțiile de bună execuție/plată prevăzute în contractele standard de vânzare-cumpărare, avizate de către ANRE.</p>	<p>Gas market participants should have the freedom to negotiate bilateral agreements (i.e. to conclude OTC transactions) that cover the respective interests of the parties involved. Traders should have the possibility to freely agree on terms. It is not advisable to force parties to use the services of a Centralized Gas Market Operator for the conclusion of an OTC Contract. The conclusion of - and fulfillment of - OTC Transactions should stay outside the scope of a Centralized Gas Market Operator.</p> <p>Setting too narrow or restrictive obligations for OTC trading may hinder the finding of optimal solutions and hence lead to higher prices than in an open market. In addition, the financing of investments in upstream projects may require bespoke terms. <i>(PEGAS CEGH)</i></p> <p>Propunere generală: Propunem ca și în cazul produselor standardizate pe termen mediu și lung toate tranzacțiile încheiate să se desfășoare exclusiv prin intermediul unei contrapărți. Din acest punct de vedere apreciem că în condițiile în care produsele standardizate pe termen mediu și lung vor fi oferite participanților la piață, cu participarea unei contrapărți, tranzacționarea acelorași produse direct între participanți este nejustificată. <i>(OMV Petrom)</i></p> <p>Propunere generală: Where medium/long term standardised products are transacted directly between market participants on an centralised market they should be able to regularly determine upfront which counterparties they are not willing to trade with, based on their own specific credit and compliance criteria. Harmonised performance and payment clauses (for example based on those in the EFET Master Agreement) can be included in the standard sales and purchase contracts used by the centralised market operator and approved by ANRE. But these should not include anything relating to credit support. Credit support provisions should only apply to the standard terms and conditions when there is a central counterparty. <i>(EFET)</i></p>
	<p>(3) Pe piața contractelor bilaterale se pot încheia tranzacții direct între participanții, executarea tranzacțiilor încheiate fiind garantată prin intermediul clauzelor privind garanțiile de bună execuție/plată prevăzute în contractele standard de vânzare-cumpărare, avizate de către ANRE sau a contractelor nestandard care fac obiectul licitațiilor; <i>(OPCOM)</i></p>
<p>Art. 7 - (1) Principiile/cerințele specifice pieței produselor standardizate pe termen scurt sunt următoarele:</p>	<p>Observație generală: The participation for wholesale trading of economic operators shall include both the possibility to <u>buy and sell</u> natural gas on the Centralized Market Platform. In addition to the mentioned entities who have concluded the TSO's agreement on the recording</p>

<p>a) participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare care au obținut, în prealabil, acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării activității de transport a gazelor naturale;</p>	<p>of transaction notices concluded within the segments of the centralized market referred to in Art. 2, the provision should include also Virtual Traders / Paper Traders and Clearing Houses in order to have the possibility to participate in trading, subject to rules guaranteeing that such entities will not hold a physical position and/or cause an imbalance to the system. <i>(PEGAS CEGH)</i></p> <p>Art. 7 – (1) Principiile/cerințele specifice pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung sunt următoarele:</p> <p>a) participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare care au obținut, în prealabil, acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2 pct. a) și b), în vederea derulării activității de transport a gazelor naturale; <i>(OPCOM)</i></p> <p>a) participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare care au obținut, în prealabil, acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării activității de transport a gazelor naturale; <i>(E.ON Energie România)(ENGIE Romania) Justificare E.ON Energie România:</i> Tranzacționarea în PVT nu impune și transportul gazelor naturale, acestea putând fi cumpărate doar în vederea vânzării tot în PVT. <i>Justificare ENGIE România:</i> Tranzacționarea în cadrul PVT nu presupune în mod obligatoriu transportul gazelor naturale, aceste putând fi cumpărate doar în vederea vânzării tot în cadrul PVT. De asemenea, în acest moment, OTS derulează activitatea de transport a gazelor naturale strict pe baza contractelor de transport încheiate. În fapt, prin această prevedere, se permite posibilitatea participării la piețele centralizate strict pentru furnizorii deținători de contract de transport. Orice alt tip de acord al OTS privind înregistrarea notificărilor trebuie reglementat ca atare.</p> <p>Propunere generală: Point a) should not create an obligation for centralised market participants to have a physical shipper role in the system. Non-physical traders, who have concluded a balancing contract with the TSO should be eligible to trade at the centralised market, as this would foster liquidity. <i>(EFET)</i></p> <p>Observație generală: Se ingradeste accesul la piata centralizata al participantilor non-fizici. Este suficient sa aiba un contract de echilibrare cu OTS. <i>(VITOL GAS and POWER)</i></p>
---	---

	<p>Propunere generală: Art. 7 alin. (1) definește/restricționează participarea furnizorilor și a clienților finali la tranzacțiile pe PC-uri la cei care dețin o licență de furnizare și care au obținut în prealabil “acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2 ...”. În opinia noastră, toți participanții la piața en-gros care au încheiat un contract de echilibrare cu Transgaz conform termenilor codului de rețea vor avea posibilitatea de a participa la tranzacții pe PC-uri. Acest fapt contribuie la sporirea lichidității PC-urilor. (<i>ExxonMobil</i>)</p>
<p>b) participarea la tranzacționare este permisă și operatorului de transport și de sistem, în scopul întreprinderii acțiunilor de echilibrare fizică a sistemului de transport;</p>	<p>b) participarea la tranzacționare este permisă și operatorului de transport și de sistem, în scopul întreprinderii acțiunilor de echilibrare fizică operațională a sistemului de transport;</p> <p>Justificare: Conform art. 36 alin. (3) din legea 24/2000, “Termenii de specialitate pot fi utilizați numai dacă sunt consacrați în domeniul de activitate la care se referă reglementarea.” Termenul consacrat de Regulamentul (UE) 312/2014 nu este cel de echilibrare fizică, el fiind înlocuit de sintagma echilibrare “operațională” (a se vedea capitolul III din regulamentul invocat).</p> <p>Pentru unificarea termenilor utilizați în reglementări și pentru a nu crea confuzie, sugerăm utilizarea termenului consacrat de regulamentul (UE) 312/2014. (<i>SNTGN Transgaz</i>)</p>
<p>c) participarea la tranzacționare este permisă și operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali care au obținut în prealabil acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării activității de transport a gazelor naturale, aceștia având doar dreptul de a cumpăra gaze naturale;</p>	<p>Observație generală: In ceea ce privește posibilitatea restrangerii doar la dreptul de a cumpara gaze naturale pe pietele centralizate pentru clienții finali, in contextul in care acestia obtin acordul prealabil al OTS cu privire la notificarea de tranzactii in PVT, acestia vor avea obligatiile de echilibrare prevazute in CR. Ori, in cazul in care nu au posibilitatea de a si vinde cantitati in PVT, acestia ar putea fi discriminati fata de alti participanti la piata prin prisma obligatiei de echilibrare. Pe de alta parte, Legea 123/2012 defineste clientul final ca fiind cel care „cumpara gaze naturale pentru uz propriu”. In aceasta situatie contradictorie, fie se exclud clientii finali de la tranzactionare pe pietele centralizate, fie se va propune o modificare legislativa care sa permita clientilor finali sa vanda gaze (dar nu catre alti clienti finali). Aceasta modificare ar implica si modificarea definitiilor furnizorului si furnizarii. Totusi, in special in cazul clientilor finali mari, acestia sunt expusi dezechilibrelor in cazul in care vor alege sa participe pe pietele centralizate pentru a-si asigura preturi de achizitie mai bune. (<i>SNGN Romgaz</i>)</p>

c) participarea la tranzacționare este permisă și operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali care au obținut în prealabil acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2 **pct. a) și b)**, în vederea derulării activității de transport a gazelor naturale, aceștia având doar dreptul de a cumpăra gaze naturale; (**OPCOM**)

Observație generală: Considerăm că trebuie menționat în cadrul ordinului că în cazul în care tranzacțiile în cadrul segmentelor pieței centralizate se încheie între utilizatori de rețea (UR) sau cel puțin una dintre părțile tranzacțiilor este un UR, nu este nevoie de „acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate”.

Prin Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 16/2013, UR are obligația transmiterii către OTS a tranzacțiilor în PVT, deci nu este nevoie de niciun alt acord al OTS. (**ELCEN**)

c) participarea la tranzacționare este permisă și operatorilor de distribuție, ~~operatorilor de înmagazinare și clienților finali~~ care au obținut în prealabil acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, ~~în vederea derulării activității de transport a gazelor naturale~~, aceștia având doar dreptul de a cumpăra gaze naturale; **Justificare:** Operatorii de înmagazinare, clienții finali nu ar trebui să aibă acces la produse pe termen scurt. Aceste categorii de clienți nu au obligația de tranzacționare pe piața centralizată sau de constituire a stocului minim. De asemenea, aceștia au la dispoziție platformele BRM, OPCOM pentru tranzacționare, pot tranzacționa contracte pe termen mediu și/sau lung. (**E.ON Energie România**)

c) participarea la tranzacționare este permisă și operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali care au obținut în prealabil acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, ~~în vederea derulării activității de transport a gazelor naturale~~, aceștia având ~~doar~~ dreptul **atât** de a cumpăra, **cât și vinde** gaze naturale; **Justificare:** Pentru asigurarea cantităților necesare de gaze naturale în vederea acoperirii consumului tehnologic, solicităm ca

operatorii de distribuție să aibă dreptul de a realiza tranzacții atât de cumpărare cât și de vânzare. (*DELGAZ Grid*)

~~e) participarea la tranzacționare este permisă și operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali care au obținut în prealabil acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării activității de transport a gazelor naturale, aceștia având doar dreptul de a cumpăra gaze naturale;~~ *Justificare:* Propunem eliminarea acestui articol. Operatorii de distribuție, înmagazinare precum și clienții finali nu ar trebui să aibă acces la produse pe termen scurt întrucât pot denatura prețurile de piață. Gazele necesare pentru aceștia se pot procura prin contracte pe termen mediu și/sau lung. (*ENGIE Romania*)

c) participarea la tranzacționare este permisă și operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali care au obținut în prealabil acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, ~~în vederea derulării activității de transport a gazelor naturale~~ aceștia având doar dreptul de a cumpăra gaze naturale; *Justificare:* Sugerăm eliminare sau reformulare, operatorii de distribuție, înmagazinare și clienții finali nu au obligații în derularea activității de transport. (*SNTGN Transgaz*)

c) participarea la tranzacționare este permisă și operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali care au obținut în prealabil acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării activității de transport a gazelor naturale, ~~aceștia având doar dreptul de a cumpăra gaze naturale;~~ **în scopul întreprinderii acțiunilor de echilibrare fizică a propriului portofoliu.** (*Azomureș*)

Observație generală: La punctul c) se prevede că participarea la tranzacționare este permisă și clienților finali, aceștia având doar dreptul de a cumpăra gaze naturale. Având în vedere că pe piață există clienți finali care au și licență de furnizare, înțelegem că aceștia vor fi prezenți pe respectiva piață cu cele două calități distincte (furnizor/consumator) în funcție de operațiunea la care participă respectiv în calitate de furnizor la vânzare și în calitate de consumator la cumpărare. Licența de furnizare le conferă dreptul acestor clienți finali să realizeze și operațiuni

	de cumpărare. Prin urmare nu este clar dacă și cum se va face distincția cu privire la cantitățile cumpărate de aceștia reprezentând fie achiziții ca furnizor fie achiziții pentru consumurile proprii. (<i>Consiliul Concurenței</i>)
d) produsele tranzacționate sunt produse standard atât în ceea ce privește durata livrărilor de gaze naturale, respectiv, produse în cursul zilei gaziere și produse pentru ziua gazieră următoare cât și în ceea ce privește locul de livrare, respectiv PVT;	
e) participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării convenției de participare la piața centralizată și a încheierii prealabile a unui acord-cadru între operatorul pieței centralizate de gaze naturale/terța parte desemnată de acesta și participantul la piață. În situația în care titularul licenței de administrare a pieței centralizate de gaze naturale își asumă și rolul de contraparte, convenția de participare și acordul-cadru pot fi comasate într-un document comun. Clauzele acordului-cadru sunt avizate de către ANRE și nu pot fi modificate de către părțile semnatare ale acestuia;	<p>General Comment: The counter party risk management (i.e. clearing) should be homogenous with European practice to avoid, as far as possible, double standards for different types of traded products / trading venues. This means that the possibility, which is foreseen in this draft, that Centralized Gas Market Operators (or Third Parties nominated by them) operate a clearing model where the holder's of the centralized natural gas market authorization license (or Third Parties nominated by them) assumes the role of a counterparty is not advisable and should be deleted.</p> <p>It is not advisable that holder(s) of the centralized market management license act as a clearing service provider, since in established EU gas trading practice certain clearing models exist that are accepted by market participants and that meet the EU regulatory requirements (EMIR Regulation).</p> <p>Any additional / new requirements (like the conclusion of a <u>Central Market Participation Agreement and/or framework agreement</u>) may pose a significant obstacle to the established trading and clearing practice and might have a severe negative impact on trading due to additional costs, processes / financial requirements on the side of traders that are not yet implemented / foreseen.</p> <p>A bespoke Romanian Clearing Model that is not in line with EU practice endangers trading, liquidity and the development of a functional market that delivers reliable and transparent price signals. (PEGAS CEGH)</p>

	<p>e) participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării convenției de participare la piața centralizată și a încheierii prealabile a unui acord-cadru între operatorul pieței centralizate de gaze naturale/terța parte desemnată de acesta care își asumă rolul de contraparte în cadrul tuturor tranzacțiilor încheiate și participantul la piață. În situația în care titularul licenței de administrare a pieței centralizate de gaze naturale își asumă și rolul de contraparte, convenția de participare și acordul-cadru pot fi comasate într-un document comun. Clauzele convenției de participare și a acordului-cadru sunt avizate de către ANRE și nu pot fi modificate de către părțile semnatare ale acestora; Justificare: Considerăm că un accord-cadru trebuie semnat numai pentru pietele în care fie operatorul pieței centralizate, fie o terță parte desemnată de către acesta, își asumă rolul de contraparte în cadrul tuturor tranzacțiilor încheiate. (OPCOM)</p> <p>Propunere generală: Considerăm că trebuie menționat la ce se referă „acord-cadru între operatorul pieței centralizate de gaze naturale/terța parte desemnată de acesta și participantul la piață”.</p> <p>Deoarece încheierea unui „acord cadru” este o condiție obligatorie pentru participarea la tranzacționare pe pietele centralizate, considerăm că trebuie menționat ce reprezintă acord-cadru și de ce este necesar acesta. (ELCEN)</p>
<p>f) elementele care pot fi modificate de către părți în cadrul ședințelor de tranzacționare sunt prețul, exprimat în lei/kWh, și cantitatea tranzacționată, exprimată în kWh/h;</p>	<p>Propunere generală: Regarding point (f), the price and quantity of medium/long term standardised products should be expressed in MWh (not kWh). MWh is currently used both by OPCOM and BRM and is standard practice at other EU exchanges. Using kWh will cause unnecessary complexity as prices always being quoted in decimal places. (EFET)</p> <p>f) elementele pe care părțile le pot modifica în cadrul sesiunilor de tranzacționare sunt prețul exprimat în RON / kMWh, și cantitatea tranzacționată exprimată în kMWh / h; Justificare: În conformitate cu Codul rețelei și standardele europene aplicate în procesul de tranzacționare, măsurarea ar trebui realizată în MWh/h. Produsele standardizate oferite pentru tranzacționare pot aplica cantități mai mici de 1 MWh / h, cum ar fi 0,1 MWh / h, dacă este necesar. (KELER)</p> <p>f) elementele care pot fi modificate de către părți în cadrul ședințelor de tranzacționare sunt prețul, exprimat în lei/MkWh, și cantitatea tranzacționată, exprimată în MkWh/h (cu ”3” zecimale); (OPCOM)</p>

	<p>f) elementele care pot fi modificate de către părți în cadrul ședințelor de tranzacționare sunt prețul, exprimat în lei/ MWh, și cantitatea tranzacționată, exprimată în MWh; (E.ON Energie România)(DELGAZ Grid) (ENGIE Romania) <i>Justificare E.ON Energie România:</i> a se specifica unitatea de măsură pentru a fi în linie cu practica din piața și reglementările aplicabile. <i>Justificare DELGAZ Grid:</i> Propunem ca, prețul sa fie în lei/MWh și cantitățile tranzacționate în MWh/h, având în vedere cerințele ale legislației în vigoare (rapoartări către ANRE, etc.). <i>Justificare ENGIE Romania:</i> Propunem utilizarea unității de măsură MWh pentru a reflecta realitățile din piața de gaze naturale, aceasta fiind unitatea folosită și în prezent.</p> <p><i>Observatie generală:</i> În ceea ce privește posibilitatea restrângerea doar la dreptul de a cumpara gaze naturale pe piețele centralizate pentru clienții finali, în contextul în care aceștia obțin acordul prealabil al OTS cu privire la notificarea de tranzacții în PVT, aceștia vor avea obligațiile de echilibrare prevăzute în CR. Ori, în cazul în care nu au posibilitatea de a si vinde cantități în PVT, aceștia ar putea fi discriminați față de alți participanți la piața prin prisma obligației de echilibrare. Pe de altă parte, Legea 123/2012 definește clientul final ca fiind cel care „cumpara gaze naturale pentru uz propriu”. În această situație contradictorie, fie se exclud clienții finali de la tranzacționare pe piețele centralizate, fie se va propune o modificare legislativă care să permită clienților finali să vândă gaze (dar nu către alți clienți finali). Această modificare ar implica și modificarea definițiilor furnizorului și furnizării. Totuși, în special în cazul clienților finali mari, aceștia sunt expuși dezechilibrelor în cazul în care vor alege să participe pe piețele centralizate pentru a-și asigura preturi de achiziție mai bune. (SNGN Romgaz)</p> <p><i>Observatie generală:</i> La art. 7 nu este clar dacă, așa cum se prevede la art.8, pct. f), va exista și o standardizare din punct de vedere cantitativ (Consiliul Concurenței)</p>
<p>g) tranzacțiile încheiate se notifică OTS de către operatorul pieței centralizate de gaze naturale/terța parte desemnată de acesta;</p>	
	<p>h) executarea contractelor standard va fi fizic garantată de OTS, în condițiile legii; Justificare: OTS este, prin definiție, responsabil pentru livrarea fizică transportată în sistemul de înaltă presiune, care este independentă de executarea tranzacțiilor (piața centralizată, OTC).</p>

	Implicarea OTS ar avea ca rezultat o mai mare siguranță pentru participanții de pe piață, în timp ce ar oferi mai multă putere OTS să participe la crearea operațiunii de piață (reguli implicite, nominalizare etc.).(KELER)
h) prețul și cantitatea aferente unei tranzacții încheiate nu pot fi modificate ulterior încheierii tranzacției;	
i) titularii licențelor de administrare a pieței centralizate asigură disponibilitatea platformei de tranzacționare a produselor specifice 24 de ore/zi, 7 zile pe săptămână.	
	k) OTS va informa titularul unei licențe de administrare a pieței centralizate cu privire la eșecul livrării fizice a participantului la piață. Justificare: Operatorul pieței centralizate și / sau garantul financiar trebuie să dispună de informații adecvate și la timp cu privire la nereușitele livrării fizice pentru buna funcționare a sistemului de garantare financiară. (KELER)
(2) Prin derogare de la prevederile art. 2 alin. (2) și art. 7 alin. (1) lit. d), pentru efectuarea, de către OTS, a tranzacțiilor având ca obiect livrarea de gaze naturale în punctele de intrare/ieșire în/din sistemul de transport, altele decât PVT, în scopul echilibrării fizice a sistemului de transport, OTS definește produse locaționale, temporale și locațional-temporale, în conformitate cu prevederile <i>Regulamentului (UE) nr. 312/2014 al Comisiei din 26 martie 2014 de stabilire a unui cod de rețea privind echilibrarea rețelelor de transport de gaz</i> , iar titularii de licențe de administrare a pieței centralizate organizează platforme de tranzacționare distincte, conform unor reguli	Separate platform for Balancing: The set-up and implementation of a separate trading platform by holders of centralized market management licenses for the needs of the TSO and to make available for trading TSO defined locational products, temporal and location-time should be avoided. A separate platform is prone to increase unnecessarily the complexity of the system and will decrease the liquidity on the main platform (especially for the balancing products). This provision is thus against the intention of the Regulation (EU) No. 312/2014 to increase the liquidity on the traded markets with the inclusion of balancing trades. According to the NC a separate balancing platform shall only be set-up, if the wholesale gas market has or is anticipated to have insufficient liquidity or where temporal products and locational products required by the transmission system operator cannot reasonably be procured on this market. Due to its structure and underlying fundamentals, we are of the opinion that a proper implemented gas market in Romania will feature the liquidity and other requirements for enabling balancing by the TSO.

<p>specifice agreeate cu OTS și avizate de ANRE. Accesul la tranzacționarea produselor locaționale, temporale și locațional-temporale definite de către OTS se face prin emiterea de ordine de răspuns la ordinele inițiate de către OTS și este permis oricărui participant înregistrat la platformele de tranzacționare dezvoltate în acest sens care îndeplinește condițiile prevăzute în convenția de participare la acestea.</p>	<p>Therefore, the set-up of this additional balancing platform(s) will add complexity and hamper the development of the market and its liquidity. (PEGAS CEGH)</p> <p>(2) Prin derogare de la prevederile art. 2 alin. (2) și art. 7 alin. (1) lit. d), pentru efectuarea, de către OTS, a tranzacțiilor având ca obiect livrarea de gaze naturale în punctele de intrare/ieșire în/din sistemul de transport, altele decât PVT, în scopul echilibrării operaționale a sistemului de transport, OTS definește poate defini produse locaționale, temporale și locațional-temporale, în conformitate cu prevederile <i>Regulamentului (UE) nr. 312/2014 al Comisiei din 26 martie 2014 de stabilire a unui cod de rețea privind echilibrarea rețelelor de transport de gaz</i>, iar titularii de licențe de administrare a pieței centralizate organizează platforme de tranzacționare distincte, conform unor reguli specifice agreeate cu OTS și avizate de ANRE. Accesul la tranzacționarea produselor locaționale, temporale și locațional-temporale definite de către OTS se face prin emiterea de ordine de răspuns la ordinele inițiate de către OTS și este permis oricărui participant înregistrat la platformele de tranzacționare dezvoltate în acest sens care îndeplinește condițiile prevăzute în convenția de participare la acestea. Justificare: Conform art. 7 din Reg. 312/2014, produsele locaționale, temporale și temporal-locaționale sunt într-adevăr definite de OTS de comun acord cu operatorii platformelor de tranzacționare, dar necesitatea acestora este stabilită de către OTS.</p> <p>Într- zonă de echilibrare se poate decide, de exemplu, utilizarea unor produse locaționale, utilizarea acestora este un drept, nu o obligație. Pentru stabilirea produselor relevante, OTS se consultă cu OTS adiacenți în acest sens. OTS decide tipul de produs. Nu este necesar să fie absolut toate produsele- pot fi toate sau pot să nu fie niciuna, doar produsele titlu. (SNTGN Transgaz)</p> <p>Observație generală: Market participants should not be obligated to respond to the TSOs bids and offers for locational, temporal or locational temporal products. (EFET)</p>
<p>Art. 8 – Principiile/cerințele specifice pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung sunt următoarele:</p> <p>a) participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare care au obținut, în</p>	<p>General comment: Please refer to our comments in Art 7.</p> <p>The inclusion of bilaterally traded contracts according to letters h, I and j into the scope of the CGOM is de-facto widening of the scope of the trading platform beyond its normal service functions. The trades as defined are Over the Counter (OTC) Transactions. Gas market participants should have the freedom to negotiate bilateral agreements that cover the respective</p>

<p>prealabil, acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării activității de transport a gazelor naturale;</p>	<p>interests of the parties involved. Traders should have the possibility to freely agree on terms. It is not advisable to force parties to use the services of a Centralized Gas Market Operator for the conclusion of an OTC Contract.</p> <p>The conclusion of - and fulfillment of - OTC Transactions should stay outside the scope of a Centralized Gas Market Operator. Setting too narrow or restrictive obligations for OTC trading may hinder the finding of optimal solutions and hence lead to higher prices than in an open market. In addition, the financing of investments in upstream projects may require bespoke terms.</p> <p>The trading of long-term (medium) standardized products is likely to be covered by the EU Mifid legislation which is to be respected and puts certain requirements on the trading and clearing services.</p> <p>For sake of clarification, Future Market Contracts in general practice are considered the following: Month-, Quarter-, Season-, Calender- / Gas Year. (PEGAS CEGH)</p> <p>Observație generală: Point a) should not create an obligation for centralised market participants to have a physical shipper role in the system. Non- physical traders, who have concluded a balancing contract with the TSO should be eligible to trade at the centralised market, as this would foster liquidity. (EFET)</p> <p>Art. 8 – Principiile/cerințele specifice pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung sunt următoarele:</p>
--	---

	<p>a) participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare care au obținut, în prealabil, acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2 pct. a) și b), în vederea derulării activității de transport a gazelor naturale; (OPCOM)</p> <p>Art. 8 – Principiile/cerințele specifice pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung sunt următoarele:</p> <p>a) participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare care au obținut, în prealabil, acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării activității de transport a gazelor naturale; (E.ON Energie România)(ENGIE Romania) Justificare E.ON Energie România: Tranzacționarea în PVT nu impune și transportul gazelor naturale, acestea putând fi cumpărate doar în vederea vânzării tot în PVT.</p> <p>Justificare ENGIE România: Tranzacționarea în cadrul PVT nu presupune în mod obligatoriu transportul gazelor naturale, aceste putând fi cumpărate doar în vederea vânzării tot în cadrul PVT. De asemenea, în acest moment, OTS derulează activitatea de transport a gazelor naturale strict pe baza contractelor de transport încheiate. În fapt, prin această prevedere, se permite posibilitatea participării la piețele centralizate strict pentru furnizorii deținători de contract de transport. Orice alt tip de acord al OTS privind înregistrarea notificărilor trebuie reglementat ca atare.</p> <p>Propunere generală: Propunem ca și în cazul produselor standardizate pe termen mediu și lung toate tranzacțiile încheiate să se desfășoare exclusiv prin intermediul unei contrapărți. Din acest punct de vedere apreciem că în condițiile în care produsele standardizate pe termen mediu și lung vor fi oferite participanților la piață, cu participarea unei contrapărți, tranzacționarea acelorași produse direct între participanți este nejustificată. (OMV Petrom)</p> <p>Observație generală: Se ingradeste accesul la piata centralizata al participantilor non-fizici. Este suficient sa aiba un contract de echilibrare cu OTS. (VITOL GAS and POWER)</p>
<p>b) participarea la tranzacționare este permisă OTS în scopul cumpărării gazelor naturale necesare pentru acoperirea consumului tehnologic și pentru</p>	<p>b) participarea la tranzacționare este permisă OTS în scopul cumpărării gazelor naturale necesare pentru acoperirea consumului tehnologic și pentru constituirea stocului minim obligatoriu, precum și operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților</p>

<p>constituirea stocului minim obligatoriu, precum și operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali, cu condiția obținerii, de către aceștia din urmă, a acordului prealabil al OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării activității de transport a gazelor naturale. Participanții menționați mai sus au doar dreptul de a cumpăra gaze naturale;</p>	<p>finali, cu condiția obținerii, de către aceștia din urmă, a acordului prealabil al OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2 pct. a) și b), în vederea derulării activității de transport a gazelor naturale. Participanții menționați mai sus au doar dreptul de a cumpăra gaze naturale; (OPCOM)</p> <p>b) participarea la tranzacționare este permisă OTS în scopul cumpărării gazelor naturale necesare pentru acoperirea consumului tehnologic, pentru constituirea stocului minim obligatoriu, și a serviciilor de echilibrare conform art. 8 alin. (3) din Reg. 312/2014, precum și operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali, cu condiția obținerii, de către aceștia din urmă, a acordului prealabil al OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării activității de transport a gazelor naturale. Participanții menționați mai sus au doar dreptul de a cumpăra gaze naturale; Justificare: Având în vedere faptul că stocul minim se realizează pentru echilibrare, începând cu aplicarea Reg. 312/2014 și renunțarea la măsurile provizorii, constituirea stocului minim este în afara cadrului legal european cu privire la echilibrarea sistemului de transport (așa cum este în prezent formulat prin art. 83 din Codul rețelei).</p> <p>Considerăm că în acest sens în activitatea de asanare a legislației, ANRE ar trebui să alinieze prevederile privind stocul minim cu cele ale Reg. (UE) 1938/2017 <i>privind măsurile de garantare a siguranței furnizării de gaze și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 994/2010 și corelare cu Planul de acțiuni preventive privind măsurile de garantare a securității aprovizionării cu gaze naturale și a Planului de urgență</i>.</p> <p>Astfel, în prezent, stocul minim este folosit conform art 83 din Codul rețelei pentru echilibrarea sistemului, dar, odată cu implementarea Documentului de concept, stocul minim poate avea un rol doar pentru situațiile de urgență, iar echilibrarea sistemului se va realiza doar prin produse standardizate pe termen scurt și/sau servicii de echilibrare.</p> <p>Serviciile de echilibrare trebuie achiziționate conform Regulamentului 312/2014, prin intermediul unei <i>“proceduri de licitație publică transparentă și nediscriminatorie, în conformitate cu normele naționale aplicabile”(a se vedea art. 8 alin. (3) lit. a) din Reg. (UE) nr. 312/2014)</i>.</p>
--	---

Normele naționale aplicabile sunt reprezentate de legislația în domeniul achizițiilor publice, și, conformitate cu prevederile art.177 din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, serviciile de echilibrare pot fi achiziționate și prin intermediul burselor/exchange-urilor. Astfel, este necesară prevederea legală prin care OTS achiziționează gaze nu doar pentru stocul minim (situații de urgență), echilibrare utilizând produse standardizate pe termen scurt și consum tehnologic, dar și pentru contracte de echilibrare cu durata de maxim 1 an. (*SNTGN Transgaz*)

b) participarea la tranzacționare este permisă OTS în scopul cumpărării gazelor naturale necesare pentru acoperirea consumului tehnologic și pentru constituirea stocului minim obligatoriu, precum și operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali, cu condiția obținerii, de către aceștia din urmă, a acordului prealabil al OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, ~~în vederea derulării activității de transport a gazelor naturale~~. Participanții menționați mai sus au ~~doar~~ dreptul **atât** de a cumpăra, **cât și vinde** gaze naturale; *Justificare:* Pentru asigurarea cantităților necesare de gaze naturale în vederea acoperirii consumului tehnologic, solicităm ca operatorii de distribuție să aibă dreptul de a realiza tranzacții atât de cumpărare cât și de vânzare. (*DELGAZ Grid*)

Observație generală: În acest moment, OTS derulează activitatea de transport a gazelor naturale strict pe baza contractelor de transport încheiate. În fapt, prin această prevedere, se permite posibilitatea participării la piețele centralizate strict pentru furnizorii deținători de contract de transport. Orice alt tip de acord al OTS privind înregistrarea notificărilor trebuie reglementat ca atare. (*ENGIE Romania*)

Observație generală: Din formularea pct. b) se înțelege că scopul pentru care cumpără OTS este cel pentru acoperirea consumului tehnologic și pentru constituirea stocului minim. În cazul operatorilor de distribuție și celor de înmagazinare nu reiese clar care este scopul în care aceștia vor achiziționa gaze prin produsele pe termen mediu și lung.

	Se menține observația de la art.7, pct c), pentru clienți finali. <i>(Consiliul Concurenței)</i>
c) produsele tranzacționate sunt produse standard în ceea ce privește locul de livrare, respectiv PVT, și durata livrărilor de gaze naturale, aceasta fiind corelată cu produsele de capacitate de transport oferite de OTS, respectiv, pentru multiplu de zile gaziere, luna gazieră, trimestrul gazier și anul gazier;	<p>...în PVT sau în alt punct desemnat de initiator...</p> <p><i>Justificare:</i> Consideram ca se pot tranzactiona produse standardizate si in alte puncte fara a impia principiile acestui regulament, asa cum initial prevedea acest regulament. <i>(VITOL GAS and POWER)</i></p> <p>c) produsele tranzacționate sunt produse standard în ceea ce privește locul de livrare, respectiv PVT, și durata livrărilor de gaze naturale, aceasta fiind corelată cu produsele de capacitate de transport oferite de OTS, respectiv, pentru multiplu de zile gaziere, luna gazieră, trimestrul gazier, sezonul de gaze naturale, semestrul, și anul gazier și anul calendaristic; <i>Justificare:</i> Există anumite produse legate de calendarul normal în locul calendarului de gaze. <i>(KELER)</i></p>
d) participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării convenției de participare la piața centralizată și, după caz, a încheierii prealabile a unui acord-cadru între operatorul pieței centralizate de gaze naturale/terța parte desemnată de acesta și participantul la piață. În situația în care titularul licenței de administrare a pieței centralizate de gaze naturale își asumă și rolul de contraparte, convenția de participare și acordul-cadru pot fi comasate într-un document comun. Clauzele acordului-cadru sunt avizate de către ANRE și nu pot fi modificate de către părțile semnatare ale acestuia.	<p>d) participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării convenției de participare la piața centralizată și, după caz, a încheierii prealabile a unui acord-cadru între operatorul pieței centralizate de gaze naturale/terța parte desemnată de acesta care își asumă rolul de contraparte în cadrul tuturor tranzacțiilor încheiate și participantul la piață. În situația în care titularul licenței de administrare a pieței centralizate de gaze naturale își asumă și rolul de contraparte, convenția de participare și acordul-cadru pot fi comasate într-un document comun. Clauzele convenției de participare și a acordului-cadru sunt avizate de către ANRE și nu pot fi modificate de către părțile semnatare ale acestuia. <i>(OPCOM)</i></p>
e) participarea efectivă la tranzacționare este permisă sub condiția îndeplinirii, de către participantul la piața centralizată de gaze naturale, a condițiilor prevăzute în convenția de participare/acordul-cadru, după caz	

<p>f) clauzele contractelor de vânzare-cumpărare aferente fiecărui produs tranzacționat direct între participanți sunt standardizate, în sensul că aceste clauze sunt incluse în contractele standard avizate de către ANRE în conformitate cu prevederile prezentelor reguli generale și nu pot fi modificate ulterior datei încheierii tranzacției. Cantitatea tranzacționată în baza unui astfel de contract este de 1 kWh/h;</p>	<p>Propunere generală: See comments re Article 7(1) (f) above in relation to kWh/h – MWh/h. (EFET)</p> <p>General comment: The minimum quantity tradable should be 1 Mwh/h instead of 1 kWh / h, since the later is too small according to market practice. (PEGAS CEGH)</p> <p>f) clauzele contractelor de vânzare-cumpărare aferente fiecărui produs tranzacționat direct între participanți sunt standardizate, în sensul că aceste clauze sunt incluse în contractele standard avizate de către ANRE în conformitate cu prevederile prezentelor reguli generale și nu pot fi modificate ulterior datei încheierii tranzacției. Cantitatea tranzacționată în baza unui astfel de contract este de 1 MkWh/h; (BRM) (OPCOM) (KELER) Justificare KELER: În conformitate cu Codul rețelei și standardele europene aplicate în procesul de tranzacționare, măsurarea ar trebui realizată în MWh/h. Produsele standardizate oferite pentru tranzacționare pot aplica cantități mai mici de 1 MWh / h, cum ar fi 0,1 MWh / h, dacă este necesar.</p> <p>Propunere generală: Propunem reformularea pct. f referitor la sintagma „Cantitatea tranzacționată în baza unui astfel de contract este de 1 kWh/h”.</p> <p>În actuala formulare se înțelege că se vor încheia contracte separate pentru fiecare kWh/h vândut. Astfel dacă se tranzacționează 2.400MWh pentru o zi, adică 100.000 kWh/h vor trebui încheiate 100.000 de contracte. (ELCEN)</p> <p>f) clauzele contractelor de vânzare-cumpărare aferente fiecărui produs tranzacționat direct între participanți sunt standardizate, în sensul că aceste clauze sunt incluse în contractele standard avizate de către ANRE în conformitate cu prevederile prezentelor reguli generale și nu pot fi modificate ulterior datei încheierii tranzacției. Cantitatea tranzacționată în baza unui astfel de contract este de 1 măsurată în kMWh/h; (DELGAZ Grid)</p> <p>Observație generală: La pct f) rezultă că se vor încheia contracte standard inclusiv din punct de vedere al cantității, respectiv 1 kWh/h. Prin urmare pentru o cantitate mai mare se vor încheia mai multe contracte de 1 kWh/h până la cumulul cantității dorite a se tranzacționa. Acest lucru ar putea conduce la o îngreunare a modului de gestionare a activității de comercializare la nivelul operatorilor.</p>
--	--

	<p>În același timp nu este clar de ce se impune o cantitate anume pentru produsele pe termen mediu și lung în condițiile în care standardizarea prevăzută la punctul c) se referă la durata livrărilor.</p> <p>Se dorește pentru produsele pe termen mediu și lung și o standardizare din punct de vedere al cantităților? Ținând cont de diferențele mari dintre furnizori privind dimensiunea cantităților comercializate, produsele pe termen mediu și lung trebuie să fie construite pentru a răspunde atât nevoilor de vânzare-cumpărare ale marilor furnizorii, de tipul producătorilor/ furnizorilor tradiționali, cât și nevoilor de vânzare-cumpărare ale micilor furnizori. (Consiliul Concurenței)</p> <p>Propunere generală: Decontarea pe piața produselor pe termen mediu și lung se face zilnic (profil zilnic-conform Art 2.3), nu orar. În aceste condiții cantitatea tranzacționată în baza unui astfel de contract este 1 kWh. Propunem prețul în lei/MWh și cantitatea tranzacționată exprimată în MWh. (VITOL GAS and POWER)</p>
g) în cazul produselor tranzacționate prin mecanismul cu contraparte, elementele care pot fi modificate de către participanții la piața centralizată sunt prețul, exprimat în lei/kWh, și cantitatea tranzacționată, exprimată în kWh/h;	<p>Propunere generală: See comments re Article 7(1) (f) above in relation to kWh/h – MWh/h. (EFET)</p> <p>g) în cazul produselor tranzacționate prin mecanismul cu contraparte, elementele care pot fi modificate de către participanții la piața centralizată sunt prețul, exprimat în lei/ MkWh, și cantitatea tranzacționată, exprimată în MkWh/h; (BRM) (OPCOM) (E.ON Energie România) (DELGAZ Grid) (ENGIE Romania) (KELER)</p> <p>Justificare BRM: În cadrul sesiunilor de licitații pe piața produselor standardizate pe termen mediu și lung sunt oferite inclusiv cantități semnificative (de ordinul TWh) a căror introducere (manuala) de către participanți poate conduce la greseli de tastare, dat fiind numărul mare de caractere.</p> <p>Justificare E.ON Energie România și ENGIE Romania: a se specifica unitatea de măsură pentru a fi în linie cu practica din piața și reglementările aplicabile, aceasta fiind unitatea folosită și în prezent.</p> <p>Justificare KELER: În conformitate cu Codul rețelei și standardele europene aplicate în procesul de tranzacționare, măsurarea ar trebui realizată în MWh/h. Produsele standardizate oferite pentru tranzacționare pot aplica cantități mai mici de 1 MWh / h, cum ar fi 0,1 MWh / h, dacă este necesar.</p>

	<p>Observatie generală privind punctul f) si g): Avand in vedere ca este vorba despre contracte pe termen mediu si lung propunem exprimarea cantitatii aferente acestora in MWh/zi si a pretului in lei/MWh. Facem aceasta propunere si in considerarea prevederilor CR cu privire la echilibrare care se raporteaza la ziua gaziera si nu la ora gaziera. In cazul unor livrari in banda orara, in absenta unor mecanisme de compensare, care sa tina cont de caracteristicile sistemelor de productie si transport gaze naturale, ar fi practic imposibil ca un producator sa asigure livrarile in banda la un nivel orar, ceea ce ar conduce la diminuari ale productiei pana la un nivel de siguranta care poate fi asigurat si nu expune producatorul riscului/daunelor contractuale pentru nelivrare. (SNGN Romgaz)</p>
h) în cazul produselor tranzacționate direct între participanți, obiectul tranzacției este reprezentat de un contract standard sau un multiplu de contracte standard, elementele care pot fi modificate de către părțile interesate în cadrul ședințelor de tranzacționare fiind prețul per contract standard și numărul de contracte standard tranzacționate;	
i) tranzacțiile încheiate prin mecanismul cu contraparte se notifică OTS de către operatorul pieței centralizate de gaze naturale/terța parte desemnată de acesta; tranzacțiile încheiate direct între participanți se notifică OTS fie de către părțile implicate în tranzacție, fie de către titularul licenței de administrare a pieței centralizate în cadrul căreia a fost încheiată tranzacția, dacă acesta a fost mandatat în acest sens de către părțile implicate în tranzacție;	<p>Propunere generală: Regarding point (i) where transactions are concluded directly between participants either party should be able to decide independently of each other whether to notify the TSO of these themselves or mandate the centralised market operator to do this. (EFET)</p> <p>Propunere generală: Trebuie specificat clar cine notifica OTS. La art. 19 9 este vorba de operatorul pietei centralizate. (VITOL GAS and POWER)</p>
	j) titularii licențelor de administrare a pieței centralizate publică și actualizează permanent pe pagina proprie de internet calendarul de tranzacționare a produselor standard supuse tranzacționării pe fiecare dintre piețele centralizate organizate și administrate subscrise Pieței

	<p>produselor standardizate pe termen mediu și lung. Justificare: Pentru transparența activității pieței este necesar ca participanții la piață să dispună permanent de informații clare, ferme și obiective privind perioada pe parcursul căreia orice produs standard specific unei perioade standard de livrare este disponibil spre tranzacționare. (OPCOM)</p>
	<p>j) Executarea contractelor standard va fi garantată fizic de OTS, conform legii; Justificare: OTS este, prin definiție, responsabil pentru livrarea fizică transportată în sistemul de înaltă presiune, care este independentă de executarea tranzacțiilor (piața centralizată, OTC). Implicarea OTS ar avea ca rezultat o mai mare siguranță pentru participanții de pe piață, în timp ce ar oferi mai multă putere OTS să participe la crearea operațiunii de piață (reguli implicite, nominalizare etc.). (KELER)</p>
<p>j) în cazul tranzacțiilor încheiate prin mecanismul cu contraparte, prețul și cantitatea aferente unei tranzacții nu pot fi modificate ulterior datei încheierii acesteia;</p>	
<p>k) în cazul tranzacțiilor încheiate direct între participanți, prețul și numărul de contracte standard aferente unei tranzacții încheiate rămân fixe pe perioada derulării contractului standard; titularii licențelor de administrare a pieței centralizate asigură disponibilitatea platformei de tranzacționare a produselor specifice conform unui orar stabilit de către acesta și publicat pe pagina proprie de internet.</p>	
	<p>Art. Principiile/cerințele specifice pieței produselor OTC sunt următoarele:</p> <p>a) participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare, OTS, operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali, semnatori ai convenției de participare;</p> <p>b) produsele tranzacționabile sunt definite de către participanții care inițiază sesiunea de licitație în cazul tranzacționării bazate pe licitație publică. În acest caz titularul de licență de</p>

administrare a pieței centralizate are obligația publicării ofertei/ordinului pentru un număr minim de "x" zile lucrătoare, conform prevederilor cadrului de reglementare specific aprobat de ANRE pentru respectiva piață centralizată;

c) clauzele contractelor de vânzare-cumpărare aferente fiecărei sesiuni de licitație organizată pentru tranzacționare prin licitație publică sunt publicate împreună cu oferta/ordinul supus tranzacționării și nu poate face obiectul unor modificări ulterior încheierii sesiunii de licitație cu atribuirea ofertei;

d) produsele tranzacționabile sunt definite de către titularul de licență de administrare a pieței centralizate pe baza unor reguli standardizate prevăzute prin cadrul de reglementare specific aprobat de ANRE pentru respectiva piață centralizată, în cazul tranzacționării bazate pe tranzacționare continuă. În acest caz titularul de licență de administrare a pieței centralizate are obligația publicării și actualizării permanent pe pagina proprie de internet a calendarului de tranzacționare a produselor standard supuse tranzacționării pe fiecare dintre piețele centralizate organizate și administrate subscrise Pieței produselor "Over-the-counter" (OTC);

e) clauzele contractelor de vânzare-cumpărare aferente fiecărui produs supus tranzacționării în piețele centralizate bazate pe tranzacționare continuă pot fi preagreate de către participanți, situație în care fiecare dintre aceștia informează titularul licenței de administrare a pieței centralizate cu privire la includerea celui alt participant în lista alba de eligibilitate (whitelist) cuprinzând participanții cu care acesta va putea încheia tranzacții. În această situație, va fi permisă participarea la tranzacționare doar participanților pe a căror listă de eligibilitate se regăsesc minim 8 alți participanți. În cazul în care un participant aderă la clauzele contractului cadru EFET ce reflectă condițiile specifice ale pieței gazelor naturale din România, acesta va fi inclus automat de către titularul licenței de administrare a pieței centralizate în lista participanților care au aderat la aceste contracte, participanți cu care acesta va putea încheia, ulterior, tranzacții;

f) tranzacția încheiată va fi notificată OTS de către părțile participante la tranzacție conform situației de la momentul livrării;

g) prețul tranzacției poate fi actualizat pe parcursul perioadei de valabilitate a contractelor semnate conform tranzacțiilor încheiate pe piețele centralizate subscrise Pieței produselor

	<p>“Over-the-counter” (OTC), pe baza unei formule de preț care va conține elementele de calcul determinate și/sau determinabile necesare pentru actualizarea prețului, pe baza unor date publice, cu menționarea sursei acestor date. În astfel de cazuri formula de actualizare a prețului este precizată prin contractele publicate pentru tranzacționarea prin licitație publică și/sau prin contractele preagreate de tip EFET sau non-EFET;</p> <p>h) titularii licențelor de administrare a pieței centralizate asigură disponibilitatea platformei de tranzacționare a produselor specifice conform unui orar stabilit de către acesta și publicat pe pagina proprie de internet. (OPCOM)</p>
	<p>l) OTS va informa titularul unei licențe centralizate de gestionare a pieței cu privire la eșecul livrării fizice a participantului la piață; Justificare : Operatorul pieței centralizate și / sau garantul financiar trebuie să dispună de informații adecvate și la timp cu privire la nereușitele livrării fizice pentru buna funcționare a sistemului de garantare financiară. (KELER)</p>
<p>Art. 9 - Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale elaborat de către fiecare titular al licenței de administrare a piețelor centralizate conține cel puțin următoarele:</p> <p>a) segmentele pieței centralizate de gaze naturale pe care urmează să își desfășoare activitatea;</p>	<p>General Comment: The Regulation on the Organized Trading System shall be strictly non-discriminatory and shall enable the participation in trading for buy and sell transactions for all Trading entities (Producers, Consumers, Final Customers, Energy Traders) with and without Gas Supply Licenses as well as pure Virtual Traders / Paper Traders.</p> <p>The Regulation on the Organized Trading System shall also foresee how the reporting according to the REMIT Regulation (EU) 1227/2011 is carried out.</p> <p>The regulation regarding the organized trading framework on the centralized natural gas market shall be subject to a public consultation and a hearing before being approved by the national regulatory authority. (PEGAS CEGH)</p> <p>Propunere generală: Art. 9 (lit. (a) și (c)) prevede dreptul operatorilor PC de a selecta produsele pe care doresc să le ofere în cadrul segmentelor de piață PC. Aceasta poate conduce la situația în care o selecție insuficientă de produse este oferită de operatorii PC, în timp ce participanții la piață au obligația legală de a încheia tranzacții pe piețele centralizate. Noi propunem în continuare că ar trebui să existe o obligație a operatorilor PC în temeiul regulilor PC de a oferi un set minim de produse în cadrul fiecărui segment de piață PC. (ExxonMobil)</p>
<p>b) datele de identificare ale entității care își asumă rolul de contraparte în cadrul pieței</p>	

produselor standardizate pe termen scurt și/sau al pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung, după caz.	
c) descrierea produselor destinate tranzacționării în cadrul fiecărui segment al pieței centralizate definit în conformitate cu prevederile lit. a), pe care urmează să își desfășoare activitatea;	c) descrierea piețelor centralizate și a produselor destinate tranzacționării în cadrul fiecărui segment al pieței centralizate definit în conformitate cu prevederile lit. a), pe care urmează să își desfășoare activitatea; Justificare: Având în vedere că piețele stabilite prin Regulile generale aprobate de către ANRE constituie segmente generice ale pieței concurențiale angro și având în vedere faptul că Art. 1 al Regulilor generale stabilește că sunt supuse acestor reguli mai multe piețe centralizate. (OPCOM) Observatie generală: Consideram necesara prevederea elementelor minime care vor fi incluse in descrierea produsului. De ex.: perioada livrare, loc livrare, prima zi de tranzactionare, ultima zi de tranzactionare, tipul produsului (ctr standard sau contraparte), cantitate minima/contract etc. (SNGN Romgaz)
d) contractul standard/acordul standard utilizat pentru fiecare produs tranzacționabil în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt și al pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung;	d) contractul standard/acordul standard utilizat pentru fiecare produs tranzacționabil în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt și al pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung; (E.ON Energie România) (ENGIE România) Justificare E.ON Energie România: contractul standard ar trebui să fie unul singur, în care să fie evidențiate distinct specificitățile în funcție de produs. Justificare ENGIE România: contractul standard ar trebui să fie unul singur, diferit doar prin specificul produselor tranzacționate.
e) mecanismele de garantare a tranzacțiilor încheiate în cadrul fiecărui segment al pieței centralizate definit în conformitate cu prevederile lit. a), pe care urmează să își desfășoare activitatea;	General Comment: As regards letter e) arrangements for securing transactions, please see our comments to Art. 6 on this matter. (PEGAS CEGH)
f) cadrul de organizare și desfășurare a ședințelor de tranzacționare;	
g) mecanismele de tranzacționare utilizate;	
h) informațiile publicate/actualizate zilnic în conformitate cu prevederile art. 19;	

i) metodele de determinare a prețului de închidere și a prețului la sfârșitul zilei de tranzacționare.	
Art. 10 - În termen de maximum 90 de zile de la obținerea licenței, titularii licențelor de administrare a pieței centralizate transmit ANRE, spre aprobare/avizare, regulamentul propriu privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale, procedurile specifice necesare organizării și funcționării pieței centralizate din administrarea proprie și convențiile de participare la piață.	<p>Art. 10 - În termen de maximum 90 30 de zile de la obținerea licenței, titularii licențelor de administrare a pieței centralizate transmit ANRE, spre aprobare/avizare, regulamentul propriu privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale, procedurile specifice necesare organizării și funcționării pieței centralizate din administrarea proprie și convențiile de participare la piață. ANRE va aproba regulamentele aplicabile în termen de maximum 30 zile după etapa de consultare publică. Justificare: Apreciem ca fiind mai potrivit un termen mai scurt, mai ales în contextul în care este necesară implementarea cât mai rapidă a acestor produse. (E.ON Energie România)</p> <p>Art. 10 - În termen de maximum 90 30 de zile de la obținerea licenței, titularii licențelor de administrare a pieței centralizate transmit ANRE, spre aprobare/avizare, regulamentul propriu privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale, procedurile specifice necesare organizării și funcționării pieței centralizate din administrarea proprie și convențiile de participare la piață. ANRE aprobă în termen de 60 zile, după parcurgerea etapei de consultare publică, regulamentele astfel propuse. Justificare: Pentru operativitate, propunem un termen mai scurt pentru elaborarea regulamentelor. (ENGIE România)</p>
Art. 11 - (1) Regulamentul propriu privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale aprobat în condițiile art. 4 se publică de către titularul licenței de administrare a pieței centralizate pe pagina proprie de internet, în termen de maximum 24 de ore de la publicarea acestuia în Monitorul Oficial al României, Partea I.	
(2) Procedurile specifice necesare organizării și funcționării pieței centralizate avizate de către ANRE se publică de către titularul licenței de administrare a pieței centralizate pe pagina proprie	

de internet, în termen de maximum 24 de ore de la primirea avizului.	
Art. 12 - Participanții la piața centralizată de gaze naturale și titularul licenței de administrare a pieței centralizate de gaze naturale au obligația să respecte prevederile regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale aprobat de ANRE și procedurile specifice necesare organizării și funcționării pieței centralizate avizate de ANRE.	<i>General comment:</i> The scope of application shall be clearly limited to the extent that market participants in the centralized natural gas market are using the services of the centralized natural gas market (i.e. registration, trading activity, etc.) and should not go any further. (PEGAS CEGH)
Art. 13 - (1) Orice modificări și/sau completări aduse regulamentului propriu privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale și/sau procedurilor specifice necesare organizării și funcționării pieței centralizate se transmit ANRE pentru aprobare sau avizare, după caz.	<i>General comment:</i> The regulation regarding the organized trading framework on the centralized natural gas market shall be subject to a public consultation and a hearing before being approved by the national regulatory authority. (PEGAS CEGH) <i>Propunere generală:</i> The centralised market operator should be obliged to consult on any amendments and/or additions to its own regulation before submitting them to ANRE for approval. (EFET)
(2) Modificările prevăzute la alin. (1) se publică de către titularul licenței de administrare a pieței centralizate pe pagina proprie de internet, în termen de maximum 24 de ore de la publicarea acestora în Monitorul Oficial al României, Partea I, sau de la primirea avizului, după caz.	
Art. 14 - Pentru a deveni participant la piața centralizată este necesar ca un operator economic din sectorul gazelor naturale/client final să fie înregistrat de către titularul licenței de administrare a pieței centralizate respective, în conformitate cu prevederile art. 15.	

<p>Art. 15 - Înregistrarea participanților la piața centralizată de gaze naturale se face la solicitarea scrisă a acestora, adresată titularului licenței de administrare a pieței centralizate respective, prin încheierea cu acesta a unei convenții de participare la piață. Convențiile de participare la piață sunt elaborate de către titularii licențelor de administrare a pieței centralizate și avizate de către ANRE și reflectă drepturile și obligațiile titularului licenței de administrare a pieței centralizate și ale participantului la piața centralizată semnată, în conformitate cu prevederile regulamentelor privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale și/sau ale procedurilor specifice necesare organizării și funcționării pieței centralizate prevăzute la art. 4 și 10. Orice modificări și/sau completări aduse convenției de participare se transmit pentru avizare ANRE și produc efecte numai după avizare.</p>	<p>General comment: Since it is vital to ensure the equal treatment of all applicants / participants and to provide for fast market access in the centralized natural gas market, a fixed time frame (e.g. 4 weeks) for the completion of the registration and the activation for trading by the centralized natural gas market operator shall be foreseen subject to all necessary requirements being fulfilled on the side of the applicant. (PEGAS CEGH)</p> <p>Propunere generală: The centralised market operator should be obliged to consult on any amendments and/or additions to the participation contract before submitting them to ANRE for approval. (EFET)</p>
	<p>(2) Utilizatorii rețelei au dreptul să tranzacționeze pe platforma sa de tranzacționare doar dacă au dreptul să transmită notificări comerciale în PVT.</p> <p>Justificare: Introducerea unui nou alineat, alin. (2):</p> <p>A se avea în vedere și obligațiile instituite prin art. 10 alin. (1) lit. f) din Reg. 312/2014: “În scopul achiziționării de produse standardizate pe termen scurt, operatorul de sistem de transport tranzacționează pe o platformă de tranzacționare care îndeplinește toate criteriile următoare:[...]</p> <p>(f) garantează că toate tranzacțiile sunt notificate în mod corespunzător operatorului de sistem de transport.”</p>

	<p>Și alin. (6):</p> <p>„Operatorul platformei de tranzacționare permite utilizatorilor rețelei să tranzacționeze pe platforma sa de tranzacționare numai dacă au dreptul să facă notificări comerciale.” (SNTGN Transgaz)</p>
<p>Art. 16 - Titularii licențelor de administrare a pieței centralizate fac publică convențiile de participare pe paginile lor de internet, după avizarea acestora de către ANRE, în termen de maximum 24 ore de la primirea avizului.</p>	<p>Art. 16 - Titularii licențelor de administrare a pieței centralizate fac publică textul convențiileor de participare pe paginile lor de internet, după avizarea acestora de către ANRE, în termen de maximum 24 ore de la primirea avizului. Justificare: Propunerea are în vedere evitarea oricărui dubiu cu privire la documentul publicat, respectiv la faptul că nu vor fi publicate convențiile semnate cu fiecare participant la piață. (OPCOM)</p>
<p>Art. 17 - Un participant la piața centralizată de gaze naturale se poate retrage din proprie inițiativă de la piața centralizată în baza unei înștiințări scrise, semnate de reprezentantul legal al participantului la piață.</p>	<p>Art. 17 - Un participant la piața centralizată de gaze naturale se poate retrage din proprie inițiativă de la piața centralizată în baza unei înștiințări scrise, semnate de reprezentantul legal al participantului la piață, conform termenelor și condițiilor stabilite prin procedurile aplicabile pentru înscrierea la piață avizate de către ANRE. Justificare: Propunerea are în vedere evitarea oricărui dubiu cu privire la faptul că retragerea de la piață nu este un act cu aplicare imediată la prima și simpla cerere ci este supus unui proces de analiză și consemnare a gradului de îndeplinire a drepturilor și obligațiilor asumate prin convenție, cu atât mai mult cu cât piața de la care se poate solicita retragerea poate fi una care implică asumarea rolului de contraparte de către operatorul pieței și finalizarea unor procese privind plățile, încasările și garanțiile constituite. (OPCOM)</p>
<p>Art. 18 - Titularii licențelor de administrare a pieței centralizate vor proceda la suspendarea sau excluderea unui operator economic de la participarea la piața centralizată în situația în care acesta nu respectă prevederile convenției de participare, ale regulamentului propriu privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale sau ale procedurilor specifice necesare organizării și funcționării pieței centralizate.</p>	<p>Art. 18 - Titularii licențelor de administrare a pieței centralizate vor proceda la suspendarea sau excluderea revocarea unui operator economic de la participarea la piața centralizată în situația în care acesta nu respectă prevederile convenției de participare, ale regulamentului propriu privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale sau ale procedurilor specifice necesare organizării și funcționării pieței centralizate, conform termenelor și condițiilor stabilite prin procedurile aplicabile pentru înscrierea la piață avizate de către ANRE. Justificare: Propunerea privind utilizarea termenului ”revocare/revocat” în loc de ”excludere/exclus” are în vedere alinierea termenilor utilizați cu practica de până în acest moment și cu textul procedurilor deja avizate de către ANRE.</p>

	<p>De asemenea, propunerea de completare are în vedere evitarea oricărui dubiu cu privire la faptul că retragerea de la piață nu este un act cu aplicare imediată la prima și simpla cerere ci este supus unui proces de analiză și consemnare a gradului de îndeplinire a drepturilor și obligațiilor asumate prin convenție, cu atât mai mult cu cât piața de la care se poate solicita retragerea poate fi una care implică asumarea rolului de contraparte de către operatorul pieței și finalizarea unor procese privind plățile, încasările și garanțiile constituite. (OPCOM)</p> <p>Propunere generală: Propunem a se avea în vedere în cadrul convenției de participare, ale regulamentului propriu privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale sau ale procedurilor specifice necesare organizării și funcționării pieței centralizate a prevederilor ce presupun, în caz de nerespectare, suspendarea sau excluderea de la participarea la piața centralizată, cu indicarea clară a celor ce determină suspendarea sau excluderea și perioada aferentă acestor sancțiuni. (OMV Petrom)</p> <p>Propunere generală: Art. 18 acordă operatorilor PC dreptul de a suspenda sau exclude operatorii economici de la participarea PC. Propunem din nou că acest drept trebuie limitat la situațiile unor încălcări severe și persistente ale prevederilor din acordul de participare. (ExxonMobil)</p>
<p>Art. 19 – (1) Pentru tranzacțiile încheiate în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt, titularii licențelor de administrare a pieței centralizate au obligația de a publica la fiecare două ore informațiile prevăzute la lit. a) – e) și zilnic informațiile prevăzute la lit. f) – j), pe pagina proprie de internet, astfel:</p> <p>a) Volum tranzacționate pentru ziua următoare și numărul de tranzacții încheiate în acest sens;</p>	<p>Propunere generală: It should be possible for the central market operator to automate the provision of information on points a) – e) such that these would be updated automatically after each trade, rather than only being published at two hour intervals during the day. Such information is essential for market participants to understand volatility and price formation. (EFET)</p>
<p>b) Volumele tranzacționate pentru restul zilei gaziere și numărul de tranzacții încheiate în acest sens – pentru fiecare produs în parte;</p>	

c) Prețul minim de tranzacționare - pentru fiecare produs în parte;	
d) Prețul maxim de tranzacționare - pentru fiecare produs în parte;	
e) Prețul mediu – pentru fiecare produs în parte, calculat ca medie ponderată;	
f) Prețul de închidere al zilei de tranzacționare – pentru fiecare produs în parte;	<p>Observație generală: Necesita definiție pentru a se evita o confuzie față de termenul ”Prețul la sfârșitul zilei de tranzacționare”. (<i>OPCOM</i>)</p> <p>Observație generală: „Pretul de inchidere al zilei de tranzactionare” necesita definitie pentru a nu se confunda cu ”pretul la sfarsitul zilei de tranzactionare.” (<i>Azomures</i>)</p>
g) Variația prețului de închidere al zilei față de prețul de închidere al zilei anterioare - pentru fiecare produs în parte;	<p>g) Variația prețului de închidere al zilei față de prețul de închidere al zilei anterioare --pentru fiecare produs în parte; Justificare: Pe aceasta piata sunt incheiate tranzactii cu executare imediată, având ca obiect livrarea fizică a gazelor naturale în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere în curs la data încheierii tranzacției sau în ziua gazieră următoare și prin urmare în fiecare zi sunt încheiate tranzacții pentru noi perioade de livrare. Nu este posibila suprapunerea in acelasi interval de tranzactionare a mai multor perioade de livrare. (<i>OPCOM</i>)</p>
h) Prețul la sfârșitul zilei de tranzacționare - pentru fiecare produs în parte;	<p>Observație generală: Necesita definitie pentru nu fi confundat cu ”Prețul de închidere al zilei de tranzacționare”. (<i>OPCOM</i>)</p> <p>Observație generală: ”Pretul la sfarsitul zilei de tranzactionare” necesita definitie pentru a nu se confunda cu „pretul de inchidere a zilei de tranzactionare”. (<i>Azomures</i>)</p>
i) Variația prețului la sfârșitul zilei de tranzacționare față de prețul la sfârșitul zilei de tranzacționare anterioară - pentru fiecare produs în parte;	<p>i) Variația prețului la sfârșitul zilei de tranzacționare față de prețul la sfârșitul zilei de tranzacționare anterioară - pentru fiecare produs în parte; Justificare: Pe aceasta piata sunt incheiate tranzactii cu executare imediată, având ca obiect livrarea fizică a gazelor naturale în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere în curs la data încheierii tranzacției sau în ziua gazieră următoare și prin urmare în fiecare zi sunt încheiate tranzacții pentru noi perioade de livrare. Nu este posibila suprapunerea in acelasi interval de tranzactionare a mai multor perioade de livrare. (<i>OPCOM</i>)</p>

<p>j) Lista participanților înregistrați la piață care au depus minim o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia – vânzare sau cumpărare.</p>	<p>Propunere generală: Data published under point j) should simply show the number of separate market participants who submitted bids/offers on market that day and should not identify any market participant by name. Publication of more detailed data may result in disclosing information that are commercially sensitive. (EFET)</p> <p>Propunere generală: Art. 19 alin. (1) j) impune operatorilor PC să publice numele participanților la piață care au lansat oferte de vânzare sau cumpărare pe PC-uri. Pentru a asigura confidențialitatea datelor sensibile din punct de vedere comercial, propunem să fie publicat doar numărul părților care au lansat oferte, nu și denumirea societăților. (ExxonMobil)</p>
	<p>(2) În cazul în care conform procedurii specifice de organizare și funcționare a pieței tranzacțiile se încheie la preț unic la sfârșitul sesiunii de tranzacționare, titularii licențelor de administrare a pieței centralizate au obligația de a publica zilnic, după încheierea sesiunii de tranzacționare informațiile prevăzute la lit. a)/b), f), g) și j). Justificare: Conform mecanismului de tranzacționare pentru piața pentru ziua următoare de gaze naturale avizat, toate tranzacțiile se încheie la sfârșitul etapei de ofertare astfel nu pot fi publicate date în cursul zilei doar la sfârșitul sesiunii de tranzacționare. (OPCOM)</p>
	<p>(2) Operatorul platformei de tranzacționare publică după fiecare tranzacție evoluția prețului de cumpărare marginal și a prețului de vânzare marginal. Justificare: Obligație conform art. 10 alin. (5) lit. a) din Reg. 312/2014. (SNTGN Transgaz)</p>
<p>(2) Pentru tranzacțiile încheiate în cadrul pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung, titularii licențelor de administrare a pieței centralizate au obligația de a publica zilnic, la sfârșitul intervalului de tranzacționare, pe pagina proprie de internet, următoarele informații:</p> <p>a) Volumele tranzacționate și numărul de tranzacții încheiate în acest sens – pentru fiecare produs în parte;</p>	<p>Propunere generală: It should be possible for the central market operator to automate the provision of information on points a) – d) such that these would be updated automatically after each trade, rather than only being published at the end of the day. Such information is essential for market participants to understand volatility and price formation. (EFET)</p>
<p>b) Prețul minim de tranzacționare al zilei - pentru fiecare produs în parte;</p>	

	<p>b¹) ofertele inițitoare și rezultatele tranzacțiilor – pentru fiecare produs în parte;</p> <p>b²) ofertele și contractele neconforme; <i>Justificare:</i> Pentru o mai buna transparenta a tranzactiilor propunem sa fie publicate si ofertele initiatoare si rezultatele tranzactiilor precum si ofertele si contractele neconforme. (DELGAZ Grid)</p>
c) Prețul maxim de tranzacționare al zilei - pentru fiecare produs în parte;	
d) Prețul mediu al zilei de tranzacționare – pentru fiecare produs în parte, calculat ca medie ponderată;	
e) Prețul mediu actualizat – pentru fiecare produs în parte – pentru produsele tranzacționabile în cadrul unui interval mai larg de timp, calculat ca medie ponderată a tuturor tranzacțiilor efectuate de la începutul intervalului de tranzacționare a produsului respectiv până la sfârșitul zilei de tranzacționare;	<i>Observație generală:</i> We do not understand what point e) refers to. (EFET)
f) Variația prețului mediu actualizat față de prețul mediu/actualizat al zilei anterioare - pentru fiecare produs în parte;	
g) Prețul de închidere al zilei de tranzacționare – pentru fiecare produs în parte;	<i>Observație generală:</i> Necesita definiti termenii „Prețul de închidere al zilei de tranzacționare” și ”Prețul la sfârșitul zilei de tranzacționare” pentru a nu crea confuzie. (OPCOM)
h) Variația prețului de închidere al zilei față de prețul de închidere al zilei anterioare - pentru fiecare produs în parte;	
i) Prețul la sfârșitul zilei de tranzacționare - pentru fiecare produs în parte;	<i>Observație generală:</i> Necesita definiti termenii „Prețul de închidere al zilei de tranzacționare” și ”Prețul la sfârșitul zilei de tranzacționare” pentru a nu crea confuzie. (OPCOM)
j) Variația prețului la sfârșitul zilei de tranzacționare față de prețul la sfârșitul zilei de	

tranzacționare anterioară - pentru fiecare produs în parte;	
k) Lista participanților înregistrați la piață care au depus minim o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia – vânzare sau cumpărare.	<p><i>Propunere generală:</i> Data published under point k) should simply show the number of separate market participants who submitted bids/offers on market that day and should not identify any market participant by name. Publication of more detailed data may result in disclosing information that are commercially sensitive. (<i>EFET</i>)</p> <p><i>Propunere generală:</i> Art. 19 alin. (2) k) impune operatorilor PC să publice numele participanților la piață care au lansat oferte de vânzare sau cumpărare pe PC-uri. Pentru a asigura confidențialitatea datelor sensibile din punct de vedere comercial, propunem să fie publicat doar numărul părților care au lansat oferte, nu și denumirea societăților. (<i>ExxonMobil</i>)</p>
	<p>(3) Pentru tranzacțiile încheiate în cadrul pieței produselor OTC, titularii licențelor de administrare a pieței centralizate au obligația de a publica zilnic, pe pagina proprie de internet, următoarele informații aferente tranzacțiilor încheiate în ultimele 24 de ore:</p> <p>a) Detalii referitoare la fiecare tranzacție în parte: durata contractului, volumul aferent contractului, și prețul negociat la momentul încheierii tranzacției;</p> <p>b) Lista participanților înregistrați la piață care au depus minim o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia – vânzare sau cumpărare. (<i>OPCOM</i>)</p>
(3) La solicitarea OTS, titularii licențelor de administrare a pieței centralizate au obligația de a transmite acestuia informațiile zilnice prevăzute la alin. (1) referitoare la tranzacțiile încheiate în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt, în conformitate cu un protocol de transmitere a informațiilor agreeat de comun acord.	<p><i>Observație generală:</i> Daca aceste informatii sunt publicate pe site-ul operatorului, de ce este necesar sa se trimita in baza unui protocol? (<i>VITOL GAS and POWER</i>)</p>
Art. 20 – Operatorii piețelor centralizate pot dezvolta, în afara piețelor centralizate, platforme pentru produse nestandardizate pe baza unor regulamente și proceduri elaborate de către aceștia și publicate pe paginile proprii de internet;	<p><i>General comment:</i> The activity of Operators of Centralized Markets that fall outside of the centralized market license should be subject to an appropriate oversight by the energy regulator.</p> <p>Providing the Operators of centralized markets with the a “carte blanche” regarding the possibility to develop platforms for non-standardized products outside the centralized markets</p>

<p>regulamentele și procedurile menționate anterior asigură condiții de concurență și de acces transparent și nediscriminatoriu al participanților la piață la cantitățile de gaze naturale oferite pe piața concurențială.</p>	<p>on the basis of self-developed regulations and procedures that are not subject to approval by the energy regulatory might endanger gas trading subject to appropriate rules and regulations. <i>(PEGAS CEGH)</i></p> <p>Art. 20 - Operatorii piețelor centralizate pot dezvolta, în afara cadrului piețelor centralizate, dar în afara pieței bursiere, platforme pentru produse nestandardizate pe baza unor regulamente și proceduri elaborate de către aceștia și avizate de către ANRE, care sunt publicate pe paginile proprii de internet; regulamentele și procedurile menționate anterior asigură condiții de concurență și de acces transparent și nediscriminatoriu al participanților la piață la cantitățile de gaze naturale oferite pe piața concurențială. <i>Justificare: orice regulament/procedura aplicabil în piețele centralizate ar trebui să fie avizat de către ANRE. (SNGN Romgaz)</i></p> <p>Art. 20 – Operatorii piețelor centralizate pot dezvolta, în afara piețelor centralizate, platforme pentru produse nestandardizate pe baza unor regulamente și proceduri elaborate de către aceștia și publicate pe paginile proprii de internet; regulamentele și procedurile menționate anterior asigură condiții de concurență și de acces transparent și nediscriminatoriu al participanților la piață la cantitățile de gaze naturale oferite pe piața concurențială. <i>Justificare: Propunem eliminarea în conformitate cu modificările propuse anterior, astfel și piețele pentru produse nestandardizate să fie segment al pieței centralizate. (OPCOM)</i></p> <p>Art. 20 – Operatorii piețelor centralizate pot dezvolta, în afara piețelor centralizate, platforme pentru produse nestandardizate pe baza unor regulamente și proceduri elaborate de către aceștia și publicate pe paginile proprii de internet; regulamentele și procedurile menționate anterior asigură condiții de concurență și de acces transparent și nediscriminatoriu al participanților la piață la cantitățile de gaze naturale oferite pe piața concurențială. <i>(E.ON Energie România) (ENGIE România) Justificare E.ON Energie România: produsele nestandardizate sunt și trebuie să fie parte a piețelor centralizate și trebuie luate în calcul în ceea ce privește obligația de tranzacționare.</i></p>
---	---

Justificare ENGIE România: produsele nestandardizate sunt parte a piețelor centralizate și ar trebui să fie luate în considerare ca atare, inclusiv în ceea ce privește obligația de tranzacționare.

Propunere generală: Având în vedere că platformele pentru produsele nestandardizate vor fi în operarea unui titular de licență emisă de ANRE, precum și obiectivele referitoare la necesitatea asigurării unor condiții de concurență și acces transparent și nediscriminatoriu al participanților la piață apreciem ca fiind utilă avizarea de către ANRE a acestor regulamente și proceduri. **(OMV Petrom)**

Întrebare: Tranzacțiile pe aceste platforme vor fi luate la calculul obligativității de a tranzacționa un procent din cantitate pe piețele centralizate? **(VITOL GAS and POWER)**

Observație generală: Din formularea acestui articol corborat cu prevederile art 2, alin (1) înțelegem că produsele nestandardizate de tip OTC deși vor exista ca posibilitate de tranzacționare pe platforme vor fi în afara piețelor centralizate. Nu este clar ce ar justifica o astfel de abordare. Fiecare dintre aceste produse standardizate/ nestandardizate vor avea referințele proprii de preț. Pentru produsele nestandardizate administratorii platformelor ar trebui să publice prețurile rezultate din astfel de tranzacții.

În contextul obligației de tranzacționare existente conform OUG 64/2016 nu este clar dacă tranzacțiile cu produse nestandardizate vor fi luate în considerare în calculul îndeplinirii obligației de tranzacționare.

Precizăm că la acest moment tranzacțiile pe platformele centralizate includ și condiții de tip OTC astfel că, în situația în care, tranzacțiile de acest fel nu vor mai fi luate în calculul obligației, ar conduce la o restrângere a modului în care operatorii își pot îndeplini obligația de tranzacționare pe platformele centralizate. Existența unei obligații de tranzacționare pe platformele centralizate, în procesul de construcție a pieței concurențiale de gaze naturale, are drept rațiune atât crearea unor referințe de preț cât și crearea unui cadru transparent adecvat /adaptat nevoilor de comercializare ale operatorilor. Prin urmare trebuie evaluat în ce măsură se impune ca în calculul îndeplinirii obligației de tranzacționare să fie luate în considerare inclusiv tranzacțiile cu gaze realizate pe platformele pentru produsele nestandardizate, dezvoltate de operatorii piețelor centralizate. **(Consiliul Concurenței)**

<p>Art. 21 - Titularii licențelor de administrare a pieței centralizate transmit lunar ANRE informații detaliate cu privire la fiecare tranzacție încheiată atât pe piața centralizată de gaze naturale cât și pe platformele dezvoltate pentru produse nestandardizate, din fiecare sesiune de tranzacționare, până cel târziu la data de 10 a lunii în curs pentru luna precedentă, conform reglementărilor ANRE.</p>	<p>Observatie generală: Consideram necesara publicarea datelor privind tranzactiile pe aceste platforme (cu protejarea informatiilor sensibile comercial) la nivel zilnic, în cel mult 1 ora de la inchiderea sesiunii/zilei de tranzactionare. (<i>SNGN Romgaz</i>)</p> <p>Întrebare: In aceasta situatie nu mai este necesar ca partile (vanzatorul sa trimita contractul incheiat la ANRE (conform legislatiei actuale)? (<i>VITOL GAS and POWER</i>)</p>
	<p>Art. 22 – Contrapărțile centrale care oferă garanție financiară în legătură cu produsele comercializate în conformitate cu art. 6 (1) și (2) vor fi scutite de necesitatea licenței de furnizare a gazelor naturale sau a unei licențe similare specifice. Justificare: Contrapărțile centrale devin, prin definiție, vânzător către cumpărătorul inițial și cumpărătorul vânzătorului inițial (un proces numit novație). Cu toate acestea, nu au acces la sistemul de livrare sub nici o formă, mai mult, au informații privilegiate despre toate tranzacțiile executate. Prin urmare, se va declara și se va evidenția faptul că, contrapărțile centrale care furnizează servicii de compensare a contrapărților centrale pe piețele centralizate de gaze nu sunt obligate să dețină o licență specifică, în special "licența de furnizare a gazelor naturale". (<i>KELER</i>)</p>
<p>Capitolul II - Tarife</p> <p>Art. 22 - (1) Pentru activitățile și serviciile desfășurate, titularii licențelor de administrare a pieței centralizate au dreptul să perceapă participanților la piața centralizată tarife și comisioane, în condițiile prevăzute de lege.</p>	<p>Propunere generală: Tarife aprobate de ANRE. (<i>VITOL GAS and POWER</i>)</p>
<p>(2) Tarifele și comisioanele prevăzute la alin. (1) trebuie să fie nediscriminatorii, bazate pe criterii obiective, să asigure recuperarea costurilor prudent efectuate, fiind interzisă subvenția încrucișată între diferitele platforme de tranzacționare operate de</p>	

către același titular al licenței de administrare a pieței centralizate.	
Art. 23 - Titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate de gaze naturale au obligația de a publica pe pagina proprie de internet toate tarifele și comisioanele aplicabile.	